

KURJER POZNAŃSKI

wychodzi dwa razy dziennie

w wydaniu porannym i wydaniu wieczornym, — w niedziele i święta tylko wydanie poranne, — natomiast w dni poświęczone tylko wydanie wieczorne.

Odpowiedzialni kierownicy działów: kultury i sztuki Witold Noskowski, gospodarczego i giełdowego dr. Marjan Chełmicki, wiadomości potocznych Wiktor Ujma, za inne działy odpowiada Antoni Konieczny, za ogłoszenia i reklamy Antoni Leśniewicz, wszyscy w Poznaniu.

Dyrektor wydawnictwa: Roman Leitgeber

Wydawnictwo Sp. Akc. Drukarnia Polska
w Poznaniu, św. Marcin 70

Redaktor naczelny: Dr. Marjan Seyda

Nr. 180

Poznań, czwartek dnia 17 kwietnia 1930

Rok XXV

Bilans konferencji morskiej

Konferencja morska w Londynie kończy się niepowodzeniem, które w ostatniej chwili dyplomacja stara się zatuzować pogodnymi formułkami, nad czym pracują jeszcze rzeczoznawcy. I tak dobrze, powiadają wtajemniczeni, że wszystko nie skończyło się skandalem i że delegaci rozjeżdżają się jako tako udobruchani.

Cel konferencji nie został osiągnięty. Do konwencji pięciu mocarstw morskich nie doszło. Porozumiały się jedynie Stany Zjednoczone, Anglja i Japonja. „Journal de Genève“ poświęcił cały artykuł wstępny, wykazujący zalety tego porozumienia, którego nie zdołano osiągnąć w Genewie w 1927 r. Zalety te mają polegać na wstrzymaniu wyścigu zbrojeń. Wykazuje się jednocześnie, że liczby, przyjęte w Londynie dla tych trzech mocarstw, są mniejsze od tych, o jakich myślano trzy lata temu. Mimo to, czy istotnie nastąpi ograniczenie zbrojeń? Nie, jedynie program zbrojeń został bądź ograniczony, bądź odłożony poza rok 1936. Trzy wielkie mocarstwa jednocześnie przyspieszą wycofanie z obiegu 9 okrętów linjowych. Zaoszczędzi tylko Wielka Brytania: w ciągu 6 lat około 60 milionów funtów, lecz Japonja będzie musiała zrobić pewne wydatki, aby osiągnąć przyznane jej cyfry, a Stany Zjednoczone wydadzą mimo wszystko jakieś 600 milionów dolarów na nowe zbrojenia, aby osiągnąć parytet angielski. Czy to jest rozbrojenie?

W rezultacie Stany Zjednoczone mogą być zadowolone, że wyrównają swe mocarstwowe stanowisko z Anglią tak tanim kosztem, bo jeszcze trzy lata temu przypuszczali, że będzie ich to kosztowało 2 miliardy dolarów, Japonja może być zadowolona o tyle, że, choć nie przyznano jej wszystkiego, zwłaszcza w dziale łodzi podwodnych, ale za to wobec zrównania flot angielskiej i amerykańskiej, ona zajmie stanowisko arbitra na oceanie Spokojnym. Ale co zyskuje Anglja? Tylko tyle, że nie potrzebuje się już ścigać z Ameryką, czego finansowo nie wytrzymałaby. Lecz za to po raz pierwszy uznał dumny Albion, że jest ktoś równy mu na świecie. Trudno, będzie to uważane za dowód słabości, zwłaszcza, że flota amerykańska będzie mogła być skoncentrowana, gdy tymczasem równa jej marynarka angielska musi być rozrzucona po całym świecie. Czy siła atrakcyjna Stanów Zjednoczonych w niektórych dominjach wskutek tego nie wzrośnie? Zresztą rezultat londyński ma dla Anglii względną wartość. Mac Donald wskutek własnych błędów i niezręczności, nie zdołał wciągnąć do konwencji Francji i Włoch, i dlatego będzie ciągle się obawiał, by państwa te nie zwiększyły swoich flot, gdyż to wywróciłoby całkowicie obliczenia londyńskie. Bo Wielka Brytania, choć się przed tem broni, związana jest nietylko sytuacją na oceanach, lecz również w Europie.

Francja i Włochy opuszczają Londyn, zachowując w stanie nietkniętym swoje tezy, których uzgodnić się nie dało. Na szczęście, gdy starcie między obu

Polsko-niemiecki traktat handlowy staje się bezwartościowy

Delegaci organizacji rolniczych u min. J. Polczyńskiego

Warszawa, 16. 4. (PAT.) Do min. rolnictwa zwrócili się przedstawiciele centralnych organizacji rolniczych, przedstawiając memorjał w sprawie ostatnich podwyżek celnych w Niemczech. Podwyżki te łącznie z projektem dalej idących podwyżek celnych na produkty rolne utrudnią współpracę gospodarczą polsko-niemiecką.

Podwyżki celne na trzodę chlewną unicestwiłyby całkowicie nadzieję, jaką rolnictwo polskie przywiązuje do realizacji kontyngentu przewozowego na trzodę. W tych warunkach wobec

prohibicyjnego charakteru szeregu stawek celnych na produkty rolne — świeżo zawarty traktat handlowy między Polską i Niemcami może stać się z punktu widzenia interesów rolnictwa bezwartościowy.

W odpowiedzi min. rolnictwa zakomunikował delegacji, że rząd polski należy ocenić oceną wytworzoną sytuację i jej skutki w związku z podpisaną umową handlową. Rząd jest w trakcie ustalenia oceny ostatnich zarządzeń celnych Niemiec i ich skutków dla dalszej współpracy gospodarczej między obu krajami.

Prasa berlińska o nocie polskiej

Berlin, 17. 4. (Tel. wł.) Pisma berlińskie donoszą, że w nocie rządu polskiego, protestującej przeciw podwyższeniu cel agrarnych, rząd polski twierdzi, iż przez nowe podwyższenie cel podłoże traktatu handlowego z Polską zostało przesunięte i oprócz tego zostały naruszone ostatnie zobowiązania międzynarodowe, powzięte na konferencji celnej w Genewie.

W przeciwieństwie do tego twierdzenia dzienniki berlińskie konstatują, że umowa genewska zawiera klauzulę, według której w razie zaistnienia „pilnych okoliczności“ nie ma ona mocy obowiązującej. Krytyczne położenie rolnictwa niemieckiego należy uważać w myśl tej klauzuli za powód usprawiedliwiający wprowadzenie przez parlament niemiecki nowych cel agrarnych. Poza tem niemieckie koła rządowe są zdania, iż mimo tego, że nowe cła sprawiają pewne trudności stronie polskiej — o jakimkolwiek przesunięciu podstaw traktatu handlowego polsko-niemieckiego nie może być mowy. Traktat ten ma natomiast

zawierać mimo nowych cel, tyle stron dodatnich dla Polski, że tylko w interesie rządu polskiego leżeć powinno jego najwcześniejsze ratyfikowanie. Ze strony niemieckiego ministerstwa spraw zagranicznych, jak twierdzi „Boersen Zeitung“, traktat handlowy z Polską przedłożony zostanie jeszcze przed wakacjami letnimi parlamentowi do ratyfikacji. Odpowiedzi na notę polską należy się natomiast spodziewać dopiero po świętach.

Berlin, 17. 4. (Tel. wł.) „Berliner Tageblatt“, polemizując z protestem rządu polskiego przeciw podwyższeniu cel, wyraża jednak ubolewanie, że traktat handlowy z Polską, o który walczone przez lat pięć, napotyka dzisiaj na nowe trudności.

„Pan Curtius — pisze „Berl. Tageblatt“ — który już teraz odczuwa następstwa protekcyjnistycznej polityki rolnej, powinien na przyszłość nie ustępować Schielemu, który szaleje na punkcie podwyżki cel. Wszak wiadomo, że niemiecko-narodowi jeszcze są niezadowoleni i projektują dalsze podwyżki.“

O komunikację Prus Wschodnich z Polską

Berlin, 17. 4. (PAT.) Czasopismo demokratyczne „Die Hilfe“ zamieszcza artykuł radnego m. Królewca Schaefera o znaczeniu dla Prus Wschodnich polsko-niemieckiego traktatu handlowego. Autor wyraża ubolewanie, że uregulowanie stosunków komunikacyjnych między Prusami Wschodnimi a Polską, jako jeden z najważniejszych kół gospodarczych, nie zostało poruszone w traktacie polsko-niemieckim. W traktatach handlowych z innymi państwami wschodnimi taryfy przewozowe dla towarów niemieckich zrównane zostały z taryfami dla towarów wewnętrznych, tylko polsko-niemiecki traktat handlowy nie porusza wcale tej kwestji i

Polska może przewozić towary krajowe na podstawie taryf wyjątkowo niskich, z którymi Prusy Wschodnie nie mogą konkurować.

Handel polski, idący przez Gdańsk i Gdynię, odbywa się drogą okrężną z pominięciem obszaru Prus Wschodnich. Port w Królewcu przy eksporcie towarów do Rumunii korzystać może z tranzytu przez Polskę, ale nie może importować do samej Polski. W ten sposób Królewec, jako port zbożowy i drzewny, zostanie odsunięty na bok, co jest wstępem do bankructwa wschodnio-pruskiego przemysłu tartakowego. Autor żąda w końcu jak najszybszego uregulowania kwestji komunikacyjnej z Polską.

„Intencje“ Piłsudskiego

Sejm ma być „reformowany“

Warszawa, 17. 4. (Tel. wł.) — W Wilnie poseł Kościakowski wygłosił odczyt, w którym scharakteryzował przebieg ostatniej sesji. Zaznaczył on, że sesja ta była ostatnią z kadencji obecnego Sejmu. Wypowiedział przekonania

, że intencja Piłsudskiego jest utrzymanie w Polsce parlamentu, zreformowanego odpowiednio i dostosowanego do potrzeb polskiego życia państwowego. Walka o przyszły ustrój rozegra się przy nadchodzących wyborach. (w)

państwami, nie dawszy rezultatu, wyczerpało się, nastąpiło znaczne odprężenie, widoczne zwłaszcza w prasie włoskiej. Zasluga to duża p. Brianda, który, nie chcąc rozdrażniać Włoch, wolał nie przyłączać się do trójporozumienia, by nie zostawiać Rzymu w odosobnie-

niu. Pisma włoskie oświadczają obecnie, że zatarg w Londynie, nie pozostawił trwałych śladów w stosunkach francusko-włoskich, przyczem niektórzy z nich występują przeciw posądzeniu Włoch o organizowanie sojuszu włosko-niemieckiego.

Między Francją i Włochami przy udziale Anglii mają się obecnie rozpocząć pertraktacje ściśle dyplomatyczne nad kwestjami, rozważanymi publicznie w Londynie. Miejmy nadzieję, że doprowadzą one do rezultatu, tylko p. Mac Donald winien zrozumieć, że jego polityka pacyfistyczna, wywołana zresztą koniecznością oszczędzania na zbrojeniach, może tylko zyskać na zgodzie francusko-włoskiej. Niezgoda między temi państwami zmusi do zbrojeń nie tylko Paryż i Rzym, lecz również Londyn.

Być może, że Mussoliniemu chodziło właśnie o doprowadzenie do takich rokowań. Bardzo znaczące jest zdanie „Tribuny“, że stosunki francusko-włoskie nie zależą od wzajemnego stosunku flot, lecz naodwrot stosunek flot zależy od stosunków politycznych. Czy to ma znaczyć, że w razie pomyślnego przebiegu rokowań politycznych między Paryżem a Rzymem, znajdzie się łatwo kompromis na morzu?

Pod względem formalnym sprawa przenosi się teraz na teren genewski. Wątpimy jednak bardzo, aby rezultat londyński dawał podstawę do zwołania konferencji rozbrojeniowej, jak się początkowo ludzono. Ogólne wyniki konferencji są bardzo skromne. Czy shumantaryzowanie walki podmorskiej jest wystarczające dla stworzenia ogólnych podstaw rozbrojeniowych? Przecież w ostatniej chwili wskutek oporu Włoch nie zdołano nawet się zgodzić na metodę rozbrajania na morzu, czyli na to, czy należy obliczać zbrojenia danego państwa ogólnie, czy też według kategorii okrętów.

Ale wszystko to będzie miało odzwierciedlenie w Genewie. Tymczasem powaga Ligi Narodów nie wychodzi z obrad londyńskich wzmocniona. Niedojście do porozumienia francusko-angielskiego w sprawie art. 16 paktu podkreśliło raz jeszcze bardzo wymownie bezwartościowość sankcyj Ligi Narodów. Polityka pacyfizmu integralnego, polityka opierania się na rzekomej solidarności międzynarodowej nie wytrzymała londyńskiej próby.

I nie dziwnego, że w tej sytuacji Francja zapewniła sobie możliwość wystawienia na morzu do roku 1936 70.000 tonn zbrojeń w klasie wielkich okrętów linjowych w odpowiedzi na nowy opancerzony krążownik niemiecki „Ersatz-Preussen“. Konferencja londyńska ma jedną zasługę: pokazała rzeczywistość. Nie jest ona wesoła. Lecz lepiej o niej wiedzieć, niż ludzić się mirażami pacyfizmu.

Prezes Rady m. Paryża w Poznaniu

Prezes Rady miejskiej m. Paryża, Markiz d'Andigné, zawiadomił piśmiennie pp. prezesa Rady miejskiej i prezydenta m. Warszawy, że w dniu 20 maja wyjeżdża z kolegami, a mianowicie z pp.: wiceprezesem Beaud, sekretarzami posiedzeń Lhenry i Beau-fumé oraz zastępcą naczelnika swego gabinetu p. Bourgeois do Polski, w celu złożenia wizyty kolegom miast Warszawy, Poznania i Krakowa. W stolicy będą w dniu 21 maja i zabawią kilka dni.

Ogłoszenia do wydania świątecznego Kurjera Poznańskiego przyjmujemy większe do piątku godz. 18,30, mniejsze do soboty godz. 9 rano.

W Paryżu o zbliżeniu francusko-niemieckim

(Od własnego korespondenta „Kurjera Poznańskiego“)

Paryż, 16 kwietnia.

Piękna sala „Instytutu Współpracy Intelektualnej” wypełniona elegancką publicznością. Rozmowy toczą się po francusku i po niemiecku. Na odczyt p. W. d'Ormesson o zbliżeniu francusko - niemieckim przybyła cała kolonia germańska, jak i członkowie ambasady Rzeszy, sztywni, wypomadowani, żonglujący monoklami.

Za stołem zajął miejsce p. Emil Borel, b. minister, prezes komitetu współpracy europejskiej, po jego lewej stronie znajdował się prelegent, a po prawej... sam p. von Hoesch, ambasador niemiecki w Paryżu.

P. d'Ormesson, będący sekretarzem tutejszego komitetu francusko - niemieckiego, uczestniczył w tym roku w wycieczce katolików francuskich do Berlina. Ton jednak jego odczytu był nadzwyczaj ostrożny, a prelegent specjalnie zaznaczył, że temat jego jest bardzo delikatny i trudny. Zestawił on bilans obecnych stosunków francusko - niemieckich, podkreślając, że dla ich polepszenia zostały dokonane obustronne ustępstwa. Za ustępstwa ze strony Niemiec, uważa p. d'Ormesson, ich ewolucję wewnętrzną (!), podpisanie paktu locarneskiego, przystąpienie do Ligi Narodów i do paktu Kellogga, zapominając, że te rzekome koncesje wyszły i wychodzą przede wszystkim Berlinowi na korzyść.

P. d'Ormesson uważa się jednak za realistę, który chce brać rzeczy tak, jak one są, a nie tak, jakby się pragnęło je widzieć. Uważa więc, że w obecnej chwili rzeczywistość psychologiczna dominuje nad polityczną. Znajdziemy się bowiem niebawem, po ewakuacji Nadrenji, na rozdrożu, decydującym dla stosunków niemiecko-francuskich. Dużo trudności na drodze do zacieśnienia ich zostało usuniętych. Lecz czy nie pozostają jeszcze pewne dwuznaczności? — zapytuje prelegent. Czy Francja i Niemcy, gdy mówią o ostatecznej likwidacji wojny, nadają temu słowu to samo znaczenie?

P. d'Ormesson wprost na te pytania nie odpowiada, ale, obchodząc je, stwierdza: likwidacja nie będzie zupełną, pewne zagadnienia, jakie Niemcy mają na myśli, nie zostaną ich zdaniem, rozwiązane. To też, jeżeli po ustąpieniu wojsk sprzymierzonych z lewego brzegu Renu, Berlin zagadnienia te będzie poruszał dla „udoskonalenia likwidacji”, to podobnym postępowaniem może tylko narazić na niebezpieczeństwo dzieło pokoju, osiągniętego tak żmudnie i kunsztownie.

Prawda, Niemcy oświadczają, iż posiadają „wolę pokoju”; a równocześnie wyrażają nadzieję, iż zadania, jakie uważają za słuszne, uda się im przeprowadzić, dzięki akcji dyplomatycznej i w ramach istniejących instytucji politycznych. „Lecz to właśnie jest owa dwuznaczność, o której powyżej wspominałem” stwierdza prelegent.

Jest on więc zdania, że lepiej pewne kwestje jasno postawić. Jakkolwiek ani razu słowo „korytarz”, albo Górny Śląsk nie zostało przez niego wypowiedziane, to jednakże o tych sprawach niezawodnie myślał. Biorąc kwestję stosunków francusko - niemieckich z punktu widzenia psychologicznego, uważa, iż nie można wymagać od obu państw, aby ich koncepcje były takie same. Ponieważ zaś wiadomo, że w wielu sprawach są one odmienne, przeto twierdzi, iż nie należy maskować trudności. Byłoby znacznie lojalniej, gdyby każde państwo jasno powiedziało, jaką politykę uważa za słuszną, a następnie lojalnie tezy swojej broniło. Strona jednak przeciwna nie powinna dopatrywać się w podtrzymywaniu stanowiska każdego państwa, pobudek ujemnych, zmierzających do jątrzenia sytuacji.

Pomiędzy trudnościami, jakie mogą się wyłonić, istnieje pewna hierarchja, podobnie jak istnieje pewne kryterjum. Kryterjum to, zdaniem p. d'Ormesson'a znajdziemy w Lidze Narodów, przedstawiciele „interesów zbiorowych”. Prelegent ma do niej pełne zaufanie i z dużą dozą optymizmu stwierdza, że istnieje również „prawda zbiorowa”.

Obwijając całą masę kwestyj w bawelnę, wypowiedział on jednak, pomimo całej ostrożności, zdanie, które niewątpliwie nie uszło uwadze, obecnych na odczycie Niemców, gdyż jest wodą na ich młyn. Stwierdził bowiem, iż co pewien czas „pakti powinny być odnawiane, celem dostosowania ich do nowych konieczności” Berlin właściwie do czego innego nie dąży. Jeżeli powojenny dług Rzeszy został tak znacznie zmniejszony przez plan Younga, to oczywiście tylko dzięki temu, że rząd niemiecki uczynił wszystko, co mógł, aby wytworzyć właśnie ową „nową konieczność” nieplacenia. Po finansowej zaś, przyjdzie teraz kolej na „konieczność polityczną” domagania się rektyfikacji granicznych.

Jeżeli p. d'Ormesson uważa, iż współpraca międzynarodowa, potrzebna do wzmocnienia pokoju, może toczyć się jedynie przed forum Ligi Narodów, to równocześnie współpraca francusko - niemiecka może rozwijać się w wielu dziedzinach życia. Przedewszystkiem państwa te powinny prowadzić tę samą politykę względem Ameryki, dążąc do tego, aby, kiedy za

lat 10 zostanie zamortyzowany wewnętrzny dług Stanów Zjednoczonych, doprowadzić do zniesienia długów międzysojuszniczych.

P. d'Ormesson obawia się dwuznaczności, a przecież cały jego odczyt był dwuznaczny. Poza to podtrzymywanie tezy, że dla uzdrowienia stosunków europejskich, mogą Niemcy, jasno swą politykę oraz swe aspiracje przedkładać, umożliwia wyciągnięcie kwestyj korytarza i Górnego Śląska, jako problemu, rzekomo jeszcze nierozwiązanego. Tymczasem z punktu widzenia polskiego, leżącego również w interesie Francji, nie istnieje ani „kwestja” korytarza, ani kwestja Górnego Śląska, raz na zawsze „zlikwidowana” traktatem wersalskim i na mocy dokonanego plebiscytu.

Dlatego też odczyty w rodzaju tego, jaki wygłosił p. d'Ormesson, bynajmniej nie przyczyniają się do wyjaśnienia sytuacji, a mogą tylko w błąd wprowadzić opinię publiczną.

I. Briares.

Z Piszczan

Mimo obniżenia opłat paszportowych, udziela Zarząd Zdrojowy także nadal w bieżącym roku dotychczasowe ulgi i zniżki. Inform. ustn.: **Biuro Piszczan, Poznań**, Maszalarska 7. Tel. 18-95. Tw 1423

Koalicja stronnictw chłopskich

Działacze wśród ludu wiejskiego w Kongresówce i Małopolsce obserwują dwa ciekawe zjawiska współczesne: wzrost realizmu u włościan - gospodarzy, a radykalizmu u małorolnych i bezrolnych.

Zdrowy zmysł chłopski bierze górę nad obietnicami i nadziejami niespełniającymi się i odnosi się trzeźwiej do wszelkich pomysłów demagogicznych. Przedewszystkiem w dziedzinie reformy rolnej nastąpiła duża zmiana: chłop coraz mniej wierzy, by mogła się ona zrealizować sama i bez uszkodzenia. Niechętnie się odnosi do wszystkiego, co mu wtykają darmo, dopatrując się w tem jakieś podrywki, za którą w przyszłości będzie musiał zapłacić z procentem sowitym. Raczej wierzy tylko temu, co ma i za co zapłaci. Nawet do gazety, którą dostaje za darmo, odnosi się nieżyczliwie, upatrując i w tem jakąś nieczytą sprawę. Bardzo ciężki obecny stan gospodarczy i istotną biedę kładzie na karb swej pochopności, z jaką przyjmował rozliczne ulgi w okresie przedwyborczym. A autorytet marszałka Piłsudskiego, który przy ostatnich wyborach był istotnie poważny, obecnie silnie został poderwany, a „Strzelec” traci po wsiach grunt.

Ale równocześnie nędza, goszcząca po wsiach, brak roboty, przy wzmocnionej agitacji żywiołów komunistycznych, zaczynają wśród małorolnych wytwarzać nastroje radykalne i wręcz komunistyczne. Agitacja ta idzie pod firmą „Samopomocy Chłopskiej”, która posiada licznych i wyuczonych agitatorów. Trafia ona do elementów najciemniejszych i nie posiadających żadnego własnego dobra.

Natomiast chłopci - gospodarze w Małopolsce i Kongresówce odczuwają potrzebę konsolidacji. Dotychczasowa walka stronnictw chłopskich im się przejadła, zwłaszcza, że nie wykazała się żadnymi konkretnymi wynikami. Gdy teraz spotkał ich zawód ze strony „sanacji”, w masach odczuwa się tendencję do wzajemnego skupienia się, zbliżenia, tembardziej, że różnic znaczących między programami masa nie rozumie.

To oddziaływało wydatnie na posłów. Przewódcy ludowi jeszcze w listopadzie postanowili stworzyć komisję porozumiewawczą między trzema grupami chłopskimi: „Wyzwoleniem”, „Stronnictwem Chłopskim” i „Piastem”. Nieszczercze do tej akcji odnosiło się „Wyzwolenie”, zwłaszcza radykalni inteligenci, którzy ruch ten wytworzyli i nim dotąd kierowali; radykali, uzależnieni od czynników międzynarodowych, sprzeciwiali się z ca'ych sił idei porozumienia, obawiając się utraty swych wpływów. Stąd też wszelkie dotychczasowe próby współdziałania natrafiały właśnie ze strony „Wyzwolenia” na nieprzeparte trudności. Dopiero teraz, kiedy grożą nowe wybory, i stajemy w obliczu nieznanego jesz-

cze „precedensów sanacyjnych”, pod naporem dołu, w tonie „Wyzwolenia” wydawnia się coraz bardziej grupa zwolenników porozumienia. Jeśli we wtorek doszło do manifestacji konsolidacyjnej, to przypisać przedewszystkiem należy samym chłopom w klubie „Wyzwolenia”, którzy wręcz zagrozili frondą, jeśli nie rozłamem.

Akt, jaki zaszedł we wtorek, był demonstracją. Praktyczne znaczenie posiada on o tyle, że po raz pierwszy od lat dziewięciu, zasiedli przy jednym stole i „Wyzwoleńcy” i Witos i Dąbski. W konsekwencji nastąpi współdziałanie w kraju.

Kto na kogo wywrze w tej kombinacji większy wpływ? Zwykle radykał przelicytuje człowieka umiarkowanego. Przed majem roku 1926 nasz obóz polityczny dążył do oddziałania na „Piasta” w kierunku bardziej umiarkowanym. Obecnie, w okresie „sanacji”, „Piast” idzie na współpracę z radykałami z „Wyzwolenia” i Stronnictwa Chłopskiego. Czy to także „plusy” w budżecie politycznym państwa naszego?

Dla Stronnictwa Narodowego stąd wniosek jeden i stanowczy: wzmocnić robotę na wsi, przeciwstawiając ją zarówno „sanacji”, jak fali klasowo - radykalnej, nie mówiąc już całkiem o socjalizmie i komunizmie.

„Zeppelin” w Seville

Sevilla, 17. 4. (PAT.) Sterowiec „Zeppelin” wylądował tu wczoraj o godz. 18.

**MYDŁO-KREM
DO GOLENIA W TUBACH
MAJOLA**

Pw 9698-62,177

Odczyt Nowaczyńskiego w Katowicach

Adolf Nowaczyński wygłosił w Katowicach odczyt p. t. „Gazy nad Warszawą”, w którym omówił sytuację polityczną wewnętrzną i międzynarodową, wykazując m. in., iż celem Niemiec jest doprowadzenie do wojny międzynarodowej, aby w ten sposób doprowadzić do zabrania polskiego Pomorza. Przepelniająca salę publiczność z wielkim zainteresowaniem wysłuchała odczytu.

Reichswehra zbroi Ukraińców

Warszawa, 17. 4. (Tel. wł.) Berlińska „Welt am Montag” oskarża ministra Reichswehry Groenera, że z funduszy dyspozycyjnych finansuje studia oficerów ukraińskich. Dziennik oświadcza, że w odpowiedzi na spodziewane dementi Groenera ogłosi listę nazwisk i adresy ukraińskich stypendystów Reichswehry. (w)

Wiceminister handlu i przemysłu

Warszawa, 17. 4. (PAT.) W dniu wczorajszym P. Prezydent Rzplitej na wniosek Rady Min. podpisał dekret mianujący p. Józefa Kożuchowskiego, dotychczasowego dyrektora departamentu ogólnego Ministerjum przem. i handlu, wiceministrem przemysłu i handlu.

Pożar lasu

Warszawa, 17. 4. (Tel. wł.) — W Grotkowicach pod Krakowem spaliło się kilka morgów lasu, należących do Karola Żeleńskiego, brata znanego literata Boya. Pożar powstał od iskry parowozu. (w)

**POPIERAJCIE OŚWIATĘ POLSKĄ
wspomagając TCL w jego obecnym
roku jubileuszowym!**

Skinol
do przefarbowania
obuwia

nw 9792

Grype, kaszel i bronchit ulecysz systematycznym picim szczawnickich wód kruszcowych „Stefana” i „Józefiny”. Choroby żołądka i przemian. materji usunie Ci szczawnicka „Magdalena” i „Wanda”. Do nabycia w aptekach i skład. aptecznych. nw 8 889

Komitet Propagandy Dobrego Filmu

wświetla w Domu Rzemieślniczym (ul. Fr. Ratajczaka 21)

w Wielki Czwartek, Piątek i Sobotę
wzruszający film, osnuty na tle Męki Pańskiej p. t.

„Chrystus Zwyciężył”

(Agonja Jerozolimy)

Seanse o godzinie 6 i 8 wieczorem. Bilety od 50 gr wcześniej w Księgarni Św. Wojciecha (Plac Wolności 1)

Podczas seansów losowanie biletów o premię wartości 10-20 zł.

Dla młodzieży szkolnej po cenach niższych w Wielki Piątek i Sobotę, o godzinie 4 po południu. — W Święta Wielkanocne

„Deszcz Róż”.

nw 28002/8

OSTRZEZENIE.

Doszło do naszej wiadomości, że niepowołane jednostki, podając się za naszych mechaników, wykonywują w naszym imieniu reparacje

Kas Kontrolnych National

oraz przyjmują zamówienia na części.

Wobec powyższego powiadamy naszych W. W. P. P. Klientów, że nasi mechanicy zaopatrzeni są w legitymacje firmowe z fotografią, którą obowiązuje się przedstawić Klientom. — Przeciwno nadużywającym naszej firmy kierujemy sprawę na drogę sądową.

Kasy Rejestracyjne National

Gen. Przed. J. Sande, Sp. z o. o., Warszawa, Ossolińskich 8.

Który lepszy — budżet rządu czy Sejmu?

Niedawno streściliśmy nową ustawę skarbową na rok 1930/1, wykazując, że w porównaniu z projektem rządowym zawiera ona znaczne zwężenie „luzów”, a przede wszystkim słynny artykuł szósty, który był centralnym punktem ostatniego przesilenia. Obecnie próbujemy porównać budżet, w brzmieniu nadanym mu przez Sejm i Senat, z pierwotnym preliminarzem rządowym, aby w końcowej konkluzji odpowiedzieć, który z nich jest lepszy.

Co do ogólnej wysokości obydwu są równo złe, ponieważ są za wysokie. Preliminarz rządowy określał wydatki na 2.935, budżet sejmowy opiewa na 2.941 milionów. Ocena porównawcza zawiera się w analizie poszczególnych części budżetu.

Budżet Prezydenta Rzeczypospolitej został podwyższony o 220.000 zł, czyli o 5 proc. Suma ta przeznaczona została na roboty budowlane w Spale. Wydatków administracyjno-reprezentacyjnych Sejm wprawdzie nie chciał skreślać, jednak referent tej części budżetu w ogólny sposób wyraził nadzieję, że oszczędności będą dokonane z dobrej woli.

Budżet Sejmu podwyższono o 129.936 zł, czyli o 1,3 proc., na remont w starym i uzupełniające roboty w nowym gmachu.

Budżety Senatu i Kontroli Państwowej nie uległy żadnej zmianie.

Budżet prezydium Rady Ministrów wzrósł o 2.043.485 zł, czyli o 71 proc. Tak wielki wzrost pochodzi stąd, że na wniosek Senatu uchwalono 2.000.000 zł na fundusz kultury narodowej, czego w projekcie rządowym nie było, oraz 50.000 zł na adaptacje w gmachu Najwyższego Trybunału Administracyjnego. Natomiast zmniejszono niektóre wydatki administracyjne i skreślono 50.000 z kosztów t. zw. „komisji studjów nad usprawnieniem administracji publicznej”.

Budżet ministerstwa spraw zagranicznych uległ redukcji o 4.144.418 zł, czyli o 7,3 proc. Na oszczędność tę składa się 2.000.000 z funduszu dyspozycyjnego, 1.000.000 z funduszu propagandowego, a resztę stanowią oszczędności w wydatkach administracyjnych. P. minister Zaleski bardzo się o te oszczędności pogniewał, czemu dał wyraz w znanym okólniku do urzędów zagranicznych, w

odebraniu posłom, wyjeżdżającym na różne konferencje zagraniczne, paszportów dyplomatycznych i w skreśleniu 12.000 zł subwencji dla unji parlamentarnej polsko-francuskiej.

Budżet ministerstwa spraw wojskowych zmniejszono o 10.120.121 zł, czyli o 1,2 proc. Złożyły się na tę sumę 2.000.000 z funduszu dyspozycyjnego (25 proc.), oszczędności w t. zw. „innych wydatkach” („groch z kapustą”) i przeliczenie kosztów chleba i owsa w związku ze spadkiem cen na zboże. Przeliczenie to dokonane zostało w zgodzie z ministerstwem, jednak Sejm nie zgodził się na wniosek rządu, aby oszczędzoną sumę przeznaczyć na inne cele wojskowe.

Budżet ministerstwa spraw wewnętrznych został zmniejszony o 1.529.052 zł, czyli o 0,6 proc. Redukcji uległ znowu fundusz dyspozycyjny z 6 na 3 miliony (50 proc.), oraz wydatki administracyjne zarówno w centrali, jak w województwach, starostwach i policji. Natomiast podwyższono bardzo znacznie fundusze na leczenie pracowników państwowych z 5.500.000 zł na 7.650.000 zł, a więc o 2.150.000 zł. Wprowadzono również kredyt na kosztą egzekucji administracyjnych w sumie 500.000 zł, które dotąd pokrywać musiały samorządy.

Budżet ministerstwa skarbu zmniejszony został o 2.006.900 zł, czyli o 1,4 proc., głównie w wydatkach personalnych i administracyjnych.

Bardzo nieznacznie, bo tylko o 144.515 zł (0,1 proc.) także w wydatkach administracyjnych, zredukowano budżet min. sprawiedliwości.

Jak z tego widzimy, za wyjątkiem nieznacznych podwyżek w budżecie Prezydenta i Sejmu oraz dwumiljonowej dotacji na fundusz kultury narodowej — wszystkie wielkie budżety administracyjno-konsumpcyjne zostały przez Sejm zmniejszone na łączną sumę 18 milionów zł, w czym same fundusze dyspozycyjne uległy redukcji z 21 na 13 milionów, a zatem o 8 milionów. Resztę stanowią oszczędności w wydatkach administracyjnych.

Z kolei przejdziemy do budżetów gospodarczych, aby po ich zbadaniu ostatecznie odpowiedzieć na postawione na wstępie pytanie: czy budżet jest lepszy, rządu czy Sejmu? M. K.

Z dyskusji ustrojowej

Wczoraj staraniem Towarzystwa Prawniczo-ekonomicznego i pod przewodnictwem p. prezesa Wyrzykowskiego odbył się w uniwersytecie odczyt prof. Peretiatkowicza o „reformie konstytucyjnej i światopoglądach politycznych”.

Prelegent określił obecnie panujący w Polsce system cezaryzmem demokratycznym, zaznaczając, jakie zdaniem jego, posiada on zalety i wady. Do wad należy nierówność. Niepowodzenia gospodarcze, czy w polityce zagranicznej odbijają się na nim silniej, niż na jakimkolwiek innym systemie.

Jeśli chodzi o światopogląd polityczny to podzielił je prelegent na światopogląd indywidualistyczny, reprezentowany przez lewicę, i światopogląd nadindywidualistyczny. Ten ostatni dzieli się u nas na dwie gałęzie: nacjonalistyczną i państwową. Kierunek narodowy w Polsce chce doprowadzić do tego, by wyłącznie naród, odpowiednio zorganizowany, rządził państwem. Kierunek państwowy przenosi punkt ciężkości na państwo i sądzi, że ono przyciągnie i zorganizuje społeczeństwo, bez względu na walkę narodowościową.

Wyrazicielem kierunku narodowego stał się ostatnio — według prelegenta — Stanisław Grabski, który drogą kuryj ludnościowych pragnie oddzielić od mniejszości większość polską i jej zapewnić wpływ na naczelne władze w państwie. Lecz prof. Peretiatkowicz nie zaznaczył, że poglądy prof. Stanisława Grabskiego, petryfikujące rozdziały narodowości-

Aspirin
w tabletkach
środek usmierzający ból.
Wyjątkowo skuteczny we wszelkiego rodzaju
zazębieniach,
w bólach reumatycznych.
Do nabycia we wszystkich aptekach
Żądać w oryginalnym opakowaniu „Boyer”
nr 10621

we na kresach, spotkały się z jednomyślną krytyką czołowych pism obozu narodowego.

A dalej pytamy, czy kierunek, przezeń tak nazwany, „państwowy” do którego zaliczył się prelegent, daje dobre rezultaty, to znaczy, czy istotnie przyciąga mniejszości do państwa? Czteroletnie wyniki tego systemu wypadają pod każdym względem ujemnie. Nigdy jeszcze nastroje odśrodkowe wśród mniejszości na kresach nie były tak silne, jak obecnie. Powstały one sztucznie nawet tam, gdzie ich nie było, to znaczy wśród Białorusinów.

Dążenie do państwa narodowego nie jest dyktowane emocjonalnymi tylko pobudkami. Wszystkie współ-

czesne państwa opierają się na narodzie i wszystkie niemal są narodowe. Czasy państw narodowościowych minęły, z katastrofalnym upadkiem Austro-Węgier. Społeczeństwo polskie skazałoby się na zagładę, gdyby przestało dążyć do zrealizowania państwa narodowego.

Jeśli chodzi o konkretne projekty reform konstytucyjnych, jakie proponował prelegent, to były one podane w formie dość ogólnikowej, nie wywołującej większych zastrzeżeń, zwłaszcza, że niektóre z nich zaczerpnął żywcem z programu obozu narodowego, którego dawniej był wyznawcą, że wymienimy postulaty praworządności, Trybunału Konstytucyjnego itp. O ile chodzi o wzmocnienie władzy wykonawczej pod warunkiem wzmocnienia praworządności i kontroli budżetowej parlamentu różnicy między nami a prelegentem oczywiście niema.

Ale nie uzdrowi się parlamentarizmu, nie zmieniając ordynacji wyborczej. I tu dziwnym było twierdzenie prelegenta, że żadne stronnictwo w Polsce nie chce zmiany ordynacji wyborczej i że wszystkie one bronią systemu proporcjonalnego. Przecież Stronnictwo Narodowe i pokrewne mu ugrupowania oddawna prowadzą kampanję o zmianę ordynacji wyborczej. Z tej strony zgłaszano również projekty ograniczenia systemu proporcjonalnego. Natomiast obecnej ordynacji wyborczej nie śmie tykać partja rządowa. Przecież p. Świtalski wyrażał się niedawno z pogardą o tych, co myślą o uzdrowieniu parlamentarizmu przez zmianę ordynacji wyborczej.

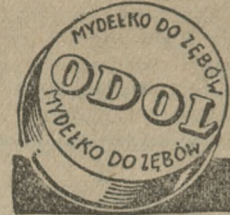
W dyskusji prof. Winiarski podkreślił, że zaznaczone w tytule zagadnienie stosunku politycznych poglądów na świat do kierunku reformy ustroju nie zostało należycie uwzględnione, a przedstawienie projektów reformy nie jest wolne od zbyt dużego uproszczenia. Np. nietylko kierunek indywidualistyczny t. j. lewica, dąży do zapewnienia wolności obywatelom; kierunek narodowy, który jest naprawdę nadindywidualistyczny czy uniwersalistyczny, z innych wychodząc założeń, także przykłada wielką wagę do zagwarantowania obywatelom określonego zakresu praw i wolności. Kierunek państwowy uważa p. prelegent za nadindywidualistyczny, ale cała praktyka tego kierunku w Polsce wskazuje, że to jest w istocie kierunek indywidualistyczny, który tylko wysuwa hasło państwowe. Zresztą idea państwowa bez treści narodowej przywiązuje się do formy tylko. Kierunek narodowy nie występuje też przeciwko silnej władzy ani powiększeniu władzy prezydenta Rządu, ale nie uniezależnia rządów od Narodu, a zwalczając wybujałość parlamentarizmu, widzi w parlamencie i stronnictwach utrzymywanych we właściwych granicach zjawiska nietylko konieczne, ale pożyteczne. Trzeba zaprowadzić społeczeństwo do umiejętności rządzenia się we własnym państwie; racjonalne zmiany w ordynacji wyborczej są niezbędne. Kto twierdzi, że w Polsce nigdy nie można będzie stworzyć większości, ani oprzeć rządów na zgodzie z przedstawicielstwem narodowym, ten nie ma wiary w Naród i przyszłość maluje beznadziejną, a rady musi szukać jednostronnie w daniu ogromnej władzy jednostce. Gdzie gwarancje, że to będzie zawsze człowiek opatrnościowy? Za rządami jednostki kryją się rządy kliki, działającej bez kontroli. Prelegent sam powiedział, że z praworządnością jest nietylko w projekcie „państwowców”.

Otóż praworządność jest niezbędna dla życia Narodu i Państwa i w projektach naprawy nie można pomijać jej gwarancji.

Z kolei adw. M. Howorka wykazał sprzeczności w wywodach prof. Peretiat-

Zęby,

które straciły barwę, odzyskują ją szybko przez stosowanie mydła do zębów Odol. Spróbujcie, a przekonacie się, że przy dłuższym używaniu mydła Odol zęby staną się śnieżnobiałe.

kowicza, podniósł, że system prezydencki wydaje w państwach Ameryki środkowej i południowej rezultaty często bardzo ujemne, że prowadzi do stosunków meksykańskich. Mówca przemawiał za zmianą ordynacji wyborczej i wskazywał na konieczność większej gwarancji praworządności, której sam Trybunał Konstytucyjny daćby nie mógł.

Prof. Stelmachowski podniósł momenty wspólne w stanowisku prelegenta i oponentów, wyrażając nadzieję, że dalsza dyskusja rzeczowa i bardziej szczegółowa niewątpliwie wyjaśniłaby i złagodziła niejedną rozbieżność. Mówca zastrzegł się przeciw obecnemu systemowi wyborów proporcjonalnych i domagał się wzmocnienia gwarancji praworządności.

Końcowe uwagi prof. Peretiatkowicza miały charakter przemówienia raczej już wiecowego.

Przeniesienia

Warszawa, 17. 4. (Tel. wł.) P. Jaraczewski Edmund, inspektor farmaceutyczny w urzędzie wojewódzkim w Poznaniu, przeniesiony został na takie stanowisko do urzędu wojewódzkiego w Warszawie. Wojciechowski Stefan, inspektor farmaceutyczny w urzędzie wojewódzkim w Toruniu, — przeniesiony został na takie stanowisko do urzędu wojewódzkiego w Poznaniu.

Sympatyków piw Kobylepolskich
zawiadamy uprzejmie, że nasz wysiłek browarowy w bieżącym roku z przyczyn od nas niezależnych, otwarty nie będzie. Spacerującym w stronę Kobylepolea polecamy restaurację „Park Narodowy” na Malcie.
Browar i Stodownia Kobylepole Tow. z ogr. p.
zw 2 894

Żywnienie suchej i wędzącej cery.
W poprzednich artykułkach naszkicowałem nowoczesne metody racjonalnego pielęgnowania tłustej oraz prawidłowej cery, dziś poświęcę słów parę metodom żywienia suchej, tudzież wędzącej cery. Przypominam me ostrzeżenie przed posługiwaniem się wszelakim kremem w wypadku tłustej cery, dla której poleciłem przeobrażenie jej w prawidłową, przy pomocy częstych spłókiwań twarzy gorącą wodą, bez ochładzania zimną, mycia wyłącznie proszkiem marmurowym „Miraculum” i pudrowania odtłuszczającym pudrem higienicznym Dra Lustra. Sucha zaś i wiotcząca cera wymaga właśnie zasilenia ich żywymi składnikami kremu „Oxa” Dra Lustra, przy pomocy jaknajczystszej i intensywnego działania ciepła. Powleka się przeto rano twarz kremem „Oxa” a po 10 minutach spłókuje się ją długo gorącą wodą, poczem myje się prawdziwymi otrąbkami migdałowymi Dra Lustra. Wieczorem naparza się natłuszczoną twarz kremem „Oxa” przez 5 minut nad parą, poczem spłókuje się gorącą wodą. Z pudrów nadaje się dla omawianych właściwości cery jedynie puder egzotyczny Dra Lustra
Tw 1400 Dr. Z. B.

ZAWIADOMIENIE!
Niniejszem pozwalamy sobie zawiadomić P. T. Zainteresowanych, że wydzierzawiamy obecnie nasze automaty
„PHOTOMATON”
po zmienionych i nader korzystnych warunkach. Pw 10908-71,106
„PHOTOMATON” Sp. z ogr. odp., Katowice, ulica Gliwicka 6.

JAJKA, SWIECONKA, STOLICZKI
z niespodziankami artystycznie wykonane z czystego marcepana
CZEKOLADKI w nowym wyborze z ananasami w pięknych bombonierach. — **FRANBOLI, ul. 27 Grudnia 10.** nr 10268

Sprawa kradzieży węgla w elektrowni

Stwierdzono brak 45 wagonów

W sprawie malwersacji węglowych w elektrowni miejskiej w Poznaniu dowiadujemy się dalszych szczegółów. W toku prowadzenia kontroli stwierdzono, iż aresztowany Józef Lesik, urzędnik elektrowni miejskiej, sprzeniewierzył 45 wagonów węgla z przesyłek, przeznaczonych dla elektrowni. Lesik manipulował w ten sposób, że z przeznaczonych dla elektrowni miejskiej ładunków wagonowych węgla sprzedawał upatrzone wagony handlarzom. Działo się to od r. 1927.

Lesik był zarządcą składu węglowego i upatrzone do usunięcia dla siebie wagony, zamiast na tor kolejowy elektrowni miejskiej, skierowywał na wolne tory, skąd odbierali węgiel handlarze. Listy przewozowe załączał Lesik do akt elektrowni a wydawanie wagonów handlarzom odbywało się na podstawie wypisywanych przez niego kartek. Działal on z wielką pewnością siebie i dużą rutyną wytrawnego oszusta. Gdy nadchodziły rachunki, Lesik stwierdzał zgodność listów przewozowych z zapasem magazynu węglowego i dawał zlecenie wyrównania rachunku do kasy.

Przypadek tylko rzucił, że malwersacje te odkryto. Mianowicie handlarze kupujący węgiel od Lesika o 20 do 25 gr. taniej na centnarze, stwarzali na rynku węglowym ostrą konkurencję, która wywołała interwencję innego handlarza w elektrowni miejskiej. Zwrócił on się pod adresem elektrowni z zarzutem uprawiania handlu węglem w sposób dla niego szkodliwy. Na zaprzeczenie sprzedawa-

nia węgla przedsiębiorstwom prywatnym przez elektrownię z własnych zapasów, interesowany wskazał wagon, stojący na wolnym torze, wskutek czego sprawa się wykryła. Lesik mieszkał w Mosinie, gdzie też ma rodzinę. Głównym pośrednikiem miał być Józef Przymus, a współniczką jego siostra, 27-letnia Władysława Błaszczykowa, pochodząca z Mosiny, a w ostatnim czasie zamieszkała przy ul. Sew. Mielżyńskiego 22. Prowadziła ona dawniej handel węglem na Górnej Wildzie.

W ostatnim czasie Błaszczykowa nie prowadziła już handlu, a Lesik płacił jej zapomogę czy pensję z niewiadomego tytułu w kwocie 150 zł miesięcznie. Wypada dodać, że Błaszczykowa żyje w separacji z mężem.

Zdaje się, że główna część pieniędzy, zdobytych w tak nieuczciwy sposób, roztrwonili Lesik lekkomyślnie i niewiele dał swej rodzinie. Miał on własny samochód, który się rozbił ubiegłego roku przy pewnej przejażdżce. Po stracie lekkomyślnie utraconego samochodu Lesik kupił inny samochód marki „Praga”.

Sledztwo w tej sensacyjnej sprawie nie jest jeszcze zakończone i przy skrupulatnej kontroli okaże się zapewne, że malwersacje są jeszcze większe. Wdrożono też dochodzenia w kierunku ustalenia winy pracowników kolejowych, przesuujących wagony. W wyniku dochodzeń, aresztowano Lesika i Przymusa, których dziś odstawiono do więzienia sądowego. (k)

Spółdzielnia Budowlana Polskich Urzędników Państwowych w Poznaniu obchodzi w bieżącym roku 10-lecie swego istnienia. Na fotografii członkowie zarządu pp.: (od lewej) Bolesław Rudolf (zastępca prezesa), Jan Alejski (prezes) i skarbnik Maciej Jutrzenka.

złożeniu 5-8 jaj (są to największe jajka ptactwa żyjącego w Europie), samica zakrywa kolyszkę się na wodzie gniazdo śnieżnobiałym płaszczem swego ciała. W czasie legu samiec, ukryty w trzcinie, wysiaduje na czatach; biada intruzom, którzy niebacznie znaleźliby się w promieniu władzy niezwykle wojowniczego w tym czasie potentata. Potomstwo lądzkie opuszcza, jak wszystkie zagniazdowce, zaraz po wylęzieniu się swe gniazdo; rodzice, płochliwi teraz niż zwykle, otaczają je wielką pieczołowitością. Gdy samica ćwiczy je w szukanio żeru, samiec w silnych podrygach okrąża rodzinę, bacząc pilnie na możliwość grożącego jej niebezpieczeństwa.

Młódź lądzka jest barwy ciemnej, która jest barwą ochronną ptaków niedoświadczonych jeszcze i mało przewidujących. Dopiero przy następnym pierzeniu się zamieniają ubogą swą siermięgę na biały płaszcz królewski.

Lądzki nie ma właściwie żadnego nieprzyjaciela; człowiek zauważa już zdaleka i zapurza się, gdy ten go chce podejść, a zlatuje jedynie w ostateczności. Chcąc wznieść się w górę, lądzki odwraca się w stronę wiatru, biegnie, by nabrać powietrza pod skrzydła, niezwykle szybko na powierzchni, smaga wodę z całej siły lotami, wytwarzając kipiącą za sobą smugę. Najwspanialej wygląda podczas lotu; widok to przepiękny, gdy śnieżno-biały potężny ptak w refleksach promieni słonecznych szybuje w przestworzach, przyczem dla zrównoważenia ciała wyciąga swą długą szyję naprzód; będąc blisko celu, zwalnia lot, kładzie na grzbiecie szyję, formując ją na pięknie zagięte „S” i opada zadnią częścią ciężkiego ciała na wodzie.

Pożywieniem lądzki są owady, ślimaczki i delikatna roślinność, którą znajduje na dnie wody; mając długą szyję, zdobyć wyławia z łatwością. Na wodach pomorskich zatrzymują się lądzki do późnej jesieni, tak długo aż nie podrośnie potomstwo.

Nastał piękny poranek jesienny; na stawie obok zacisznego dworku wiruje spokojnie gromada oswojonych lądzki, białych i czarnych (ostatnich ojczyzna jest Australia); dookoła stawu zalega uroczysta cisza, którą przeżywiają tu i ówdzie opadające z potężnych dębów żołędzie. W tem wysoko nad stawem jasne jak dzwon rozlegają się wołania - y kong - klong y - kong; na stawie nastaje poruszenie, oswojone lądzki instynktownie usiłują wznieść się do lotu, lecz daremnie. Ciężkie ich ciała opadają bezsilnie na powierzchnię stawu. W tej chwili ktoś ze służby dworskiej, zbliżywszy się do stawu, podrzuca żer swoim pupilom, które, zapominając już o żaglującej w przestworzach braci i słonecznych krajinach południa, chciwie rzucają się na podaną paszę.

Y - kong - klong - y kong raz poraz jeszcze jak echo dochodzi z odległości głos szubujących lądzki; pozostała brać na stawie już nie słyszy ich, zajęta jest zbyt ważną funkcją codziennego życia...

K. Ossowski.

Telefony w Polsce

Długość linii telefonicznych, czynnych na terytorjum Polski, wynosi w sumie 25 134 kilometry; długość drutów działających na tych liniach — 674 510 kilometrów. Z tego przewody międzymiastowe zajmują: linii 48 986 kilometrów, drutów 263 942 klm. Central telefonicznych w Polsce 2 466, publicznych rozmównic 3 767, abonentów 125 603, aparatów 162 079. Najwięcej abonentów posiada dyrekcja warszawska: 57 462, następnie lwowska: 14 140, poznańska: 13 669, krakowska: 11 464 i t. d. Ogólna liczba rozmów przeprowadzonych w ostatnim roku wynosi 672 285 000, w czem miejscowych 646 132 000, międzymiastowych 23 933 000, rozmów międzynarodowych 2 220, w tem z Polski 1 038, do Polski 1 182. Okazuje się więc, że zagranica telefonuje do nas więcej, aniżeli my zagranicę. Rozmów tranzytowych (via Polska) nie było w ostatnim roku ani jednej.

Ruch telefoniczny w ważniejszych miastach Polski przedstawia się w następujący sposób. Najwięcej rozmów na jednego mieszkańca wypada w Toruniu: 434 miej-

scowych i 6,2 zamiejscowych. Dalej idzie Poznań, gdzie na jednego mieszkańca przypada 372,2 rozmów (zamiejscowych 3,3) następnie Wilno: 358,1 (zamiejsc. 3,5), Warszawa: 223,5 (1,4), Bydgoszcz 198,3 (3,7), Kraków 188,3 (3,2), Lwów 159,4 (4,9), Kielce 144,3 (2,2), Katowice 109,6 (12,4), Łódź 99,5 (1), Białystok 89,4 (1,4), Sosnowiec 81,6 (2,1), Lublin 73,7 (2,6).

Okazuje się więc, że z większych miast polskich najwięcej telefonuje Toruń, a najmniej Lublin. Rozmów zamiejscowych najwięcej prowadzi Katowice, najmniej Łódź.

Ro.

Dwie minuty milczenia dla uczczenia pamięci ofiar wojny

Dorocznym zwyczajem uczi Praga dnia 19 kwietnia r. poległych w wojnie światowej dwuminutowym milczeniem. Na odgłos fanfarów, które o jednej i tej samej porze zagrają we wszystkich miastach, miasteczkach i wsiach republiki czesko-słowackiej, ustanie na dwie minuty wszelka praca, a lud cały w skupieniu odda hołd pamięci tych, którzy w wielkiej wojnie postradali swe życie. Równocześnie we wszystkich kościołach uderzy się w dzwony. Działwa szkolna „minuty milczenia” spędzi pod pomnikami ofiar wojny, które w Czechosłowacji ma już prawie każde większe miasteczko.

Podatek od starości

Angielski minister finansów, p. Snowden, przygotowuje rodomom swoim nielada niespodziankę: podatek od starości. Obecnie Anglicy płacą podatek majątkowy, a po śmierci zamożnego obywatela, spadkobiercy jego płacą podatek spadkowy. Ale bogaci ludzie nie chcą dość prędko umierać, wskutek czego skarbn państwa ma zbyt szczupłe dochody. Temu właśnie ma zaradzić podatek od starości, który będzie obowiązywał każdego obywatela (obywatelkę) ponad 70 lat życia. Podatek ten będzie płacił 1 proc., w następnym roku 2 proc. itd. Aby zapobiec, by obywatele nie rozdarowywali swego majątku przed 70-tym rokiem życia, ma być ustanowiony równocześnie dodatkowy podatek od darowizn, w wysokości 25 proc. od wartości majątku, obowiązujący od 60 roku życia właściciela. Pesymiści twierdzą, że dzięki temu podatkowi wzrośnie... liczba samobójstw ludzi między 55 a 60 rokiem życia. (R. C.)

Zawieje kobiet uczy w angielskich szkołach męskich

Związek nauczycieli angielskich na ostatnim swym dorocznym walnym zjeździe uchwalili 38 rezolucyj, których większość zwrócona jest przeciw mianowaniu kobiet nauczycielkami w szkołach męskich. Nauczyciele uważają, że dzięki supremacji kobiet w szkołach społeczeństwo angielskie znajduje się na drodze do matryarchatu i że kobiety za pośrednictwem szkoły zdobywają sobie wpływy polityczne. Rezolucje stwierdzają ponadto, że wpływ, jaki kobiety nauczycielki wywierają na chłopców w szkołach, prowadzi do zniechęcenia i poniżenia męskiej połowy społeczeństwa angielskiego. (R. C.)

Lawina kinematografów w Pradze czeskiej.

Miastem kinematografów nazwać można stolicę Czechosłowacji. Od szeregu już lat powstają w Pradze w niezwykle szybkim tempie coraz to nowe kina. Według najnowszych obliczeń ma dzisiaj Praga już 130 kinematografów, ale liczba ta, jak się zdaje, nie odpowiada jeszcze wymaganiom praskiej publiczności, gdyż kina w Pradze są stale przepełnione i często bardzo na wieczorowe seanse bilety wyprzedane są już na parę godzin przed początkiem przedstawienia. Jak prasa podaje, jesienią powstać ma w Pradze 7 dalszych kinematografów, z których jeden będzie prawdziwym „monstre - kinem”, obliczonym na 2 000 osó

Dzikie lądzki

Lądzki w mitologii. — Herby miast i godła firmowe. — Intellektualne zdolności lądzki. — Z obserwacji wysłańca wiosny na Pomorzu. — Odloty.

W mitologii lądzki wśród ptaków zajmuje jedno z najzaszczytniejszych miejsc; posiadał on dar przepowiedzenia przyszłości i był poświęcony Apollonowi. Germanom lądzki wróżył coś niedobrego; „mir schwant etwas“ jest u Niemców dziś jeszcze określeniem złego przeczucia. Będąc na usługach królewiczów i królewnych, ciągnie on np. Łódź Lohengrina, odbywającego podróz na dwór króla Brabantu, a gdy Elza pyta gościa i późniejszego męża swego poraz trzeci o jego pochodzenie, tajemniczy „rycerz lądzki” (Schwanenritter) opuszcza ją i wraca jak przybły na łódź, ciągnięjonej przez lądzki, do swej dalekiej ojczyzny.

W bajkach i powiastkach widzimy lądzki w roli powiernika; oddaje on nie raz wielkie usługi i ratuje sytuacje wprost beznadziejne. Stąd w wielkiej mierze pochodzą sympatie, jakie sobie ogólnie zdobył wśród ludzi.

Jego wspaniała postać widnieje na godłach firmowych aptek: „Pod Lądzkiem”, restauracji i t. p. Herb miasta Zbąszynia przedstawia z zagiętą w tył szyją lądzki, gotowego jakby do walki. Na Obrze miasto to tradycyjnie utrzymuje oswojoną parę lądzki, wyznaczając w budżecie pewną kwotę na jej utrzymanie. Powstanie herbu łączy się niezawodnie z dzikimi lądzkami, jakie niegdyś na wodach miejskich przebywały.

Na Pomorzu dziś jeszcze dzikie lądzki zachodzą, zwłaszcza w powiecie gruzdzickim i na pojezierzu brodnickim. Ptak ten czuje się najlepiej na płytkich, szerokim pasem łożyny obramowanych jeziorach; wody wśród lasów, choćby były

najspokojniejsze, pomija umyślnie, ponieważ lasy zacieśniają widnokrąg jego ostoi.

Lądzki posiada wybitne zdolności intelektualne; jest bardzo czuły, ostrożny, i rekognoskuje pilnie wodę, na których się ustalić zamierza; najmniejsza niepewność warunków bytu zniewała go do opuszczenia wód, nawet tych, które zamieszkiwał w latach poprzednich.

Lądzki należy do ptaków wędrownych i wraca z dalekiego południa zwykle już w lutym lub w pierwszych dniach marca, gdy na Wiśle nieraz gęsta „eszcze płynie kra. W dniach słonecznych zapada z łoskotem gromada lądzki na wezbranej rzece, gdzie pozostaje do chwili, aż z jezior nie ustąpi lód. Żyjąc w monogamji, rozlatują się lądzki parkami, by po wypoczynku na rzece osiąść na stałe na znanych sobie wodach. Dalsze stada lądzki wracające nieco później do krain północnych, Szwecji, Lotwy itd., przelatują nad Pomorzem bez wypoczynku, śląc z wysokości lotu braci pomorskiej podobne do dźwięku dzwonu wołania: y-kong-klong-y kong — na powitanie.

W pierwszych tygodniach poprzestaje para lądzki na badaniu terenu, przepływając jezioro wspólnie wzdłuż i wszerz, przyczem poznać samca po tem, że pływając z godnością swej postawy, nigdy nie wysuwa się naprzód. Podczas pływania lądzki napuszczają pierze na grzbiecie i nastawiają je jak żagle w kierunku wiatru. Samiec nie znosi w swoim rejonie żadnego większego ptactwa, stacza zacięty bój z bocianem i czapłą, przepędza różnorodny proletarijat, jak dzikie kaczki i perkozy, pozwalając najwyżej krzykliwemu trzcinikowi hałasować w swoim sąsiedztwie.

Gniazdo ściele lądzki w bezpiecznym miejscu ostępu na słupkach suchej trzciny, przyciętej ostrym dziobem nad powierzchnią wody; podrastająca dookoła gniazda łożyna staje się jego naturalną zasłoną; po

Potop.

No, teraz możemy rządzić silną ręką!

S. p. matka Mieczysława Wyczyńska

Białe ciche klasztor Karmelitanek Bosych w Poznaniu okrył się żałobą: odeszła do wieczności założycielka jego s. p. Matka Mieczysława Wyczyńska, ze łzami żegnana przez wszystkich, którzy mieli szczęście ją znać — czcić — i kochać, z gorącą, rzewną wdzięcznością przez tych licznych, którzy jej modlitwom zawdzięczają wysłuchanie prośb swoich i tyle łask Bożych otrzymanych.

Cicho za kratą klasztorną minęło Jej życie. Dla niejdnego oka ludzkiego napór bezbarwny, lecz dla tych co chcą i umieją wnikać głębiej, tak niepomernie bogate w skarby „których rdza ani mól nie psuje” i które gromadziła przez 80 lat życia swojego a 55 powołania zakonnego, szafując niemi tak hojnie.

S. p. Matka Mieczysława wstąpiła do Karmelu poznańskiego przy ulicy Wieżowej w maju 1875 r. Habit klasztorny otrzymała z rąk ks. Kozmiana a imię zakonne Mieczysława nadane jej było dla pamięci ks. kardynała Ledóchowskiego, który sprowadził Karmel do Poznania i był najtroskliwszym jego opiekunem. Już poprzedniego roku wszystkie siostry, nie będące pruskimi poddanymi, musiały opuścić Poznań. W październiku 1875 dekret banicji dotknął reszty Karmelitanek poznańskich, wyjechały więc i one do Krakowa, by z poprzemianym wygnaniem założyć nowy klasztor przy ulicy Łobzowskiej.

Życie zakonne Matki Mieczysławy, w ciężkich czasach prześladowania religijnego zaczęte, prowadziła ją miało za wolą Przeloznych, na fundację Karmelu w Przemysłu w 1884 r. we Lwowie w 1889 r., wśród niezliczonych trudów, niewygód, przykrości nieodłącznych zakładaniu nowych klasztorów, trzy razy piastując w tym czasie odpowiedzialność przeorowską.

Gdy z martwych wstaniem Polski wybiła godzina powrotu do Poznania, wraca Matka Mieczysława jako pierwsza przelozona odnawiającego się Karmelu w 1920 r., witana słowami ówczesnego Prymasa s. p. ks. kardynała Dalbora „że najszczęśliwszym dniem jego życia jest ten, w którym Karmelitanek Bosa przestąpiły próg Poznania”. Z małutkiego, ubogiego domku przenoszą się Karmelitanek wkrótce, do ofiarnej odstępionej przez X. Ogińską willi, a następnie do nowo powstającego gmachu klasztorowego. Po raz czwarty w życiu Matka Mieczysława bierze na niestrudzone barki ciężar nowej fundacji i swą niezachwianą wiarą w Opatrzność cud ten wyprasza, że bez żadnych funduszy, li tylko ze składek, doprowadza do końca nietylko mury klasztorne, ale i przybytek nowy tworzy Chrystusowi na ziemi w ślicznym kościółku. I dopiero gdy dzieło to wspaniałe jest już na ukończeniu, Pan Bóg odwołuje tę niestrudzoną pracownicę.

W dniu 20 marca r. b. Matka Mieczysława zakończyła swe doczesne życie. Odeszła cicho, spokojnie, wpatrzona w obraz Serca Jezusowego, otoczona najtroskliwszą opieką przez swoją zakonną rodzinę, oddając w akcie miłości i ufności swą duszę Zbawicielowi, któremu całe swe życie poświęciła, bez zastrzeżeń, bez ograniczeń, całkowicie i bezpowrotnie. Nie można pisać nekrologu o cichej, skromnej Karmelitance Bosej, bo to nie byłoby w jej duchu. Ale można i trzeba w dzisiejszych czasach wiedzieć, że są i egzystują te dusze mocne, wielkie, hartowane, które „lepszą cząstkę” obrały i które wyniszczając swe ciało, do coraz wspanialszego rozkwitu doprowadzają ducha — że jest w tych czasach gorączkowej walki o byt, zmagania się wpływów i namietności, wydzierania sobie wszędzie palmy pierwszeństwa, ta oaza Prawdy Ewangelicznej za murami Karmelu, gdzie inne walory występują, te zapoznane nadprzyrodzone, tutaj do istotnej swej wartości przychodzące i które miłosierdzie Boże upraszają, równoważąc przelewające się nieraz morze nieprawości.

Bo mylnym jest przekonanie, że wielkie czyny i dzieła rozgłosu potrzebują. Rodzą się one często w tych najgłębszych tajnikach duszy, drgają tam mocą Bożą zaklęte, aż do chwili gdy Opatrzność do życia je powoła. Taką cichą, bez rozgłosu, lecz stokrotnie owoc przynoszącą była działalność Matki Mieczysławy. Dziś, przenosząc się myślą nad świeżą mogiłę tej, która w służbie Bożej przez długie swe życie ziemskiego wycieczku nie dopuściła do siebie, gorąco prosimy Boga

„Wieczne Odpoczywanie — racz jej dać Panie, a światłość wiekiusia niechaj jej świeci na wieki”.

Bezwładna władza

Uwagi na temat egzekucji sądowej, zamieszczone w piśmie naszym przed kilkoma dniami wywołały bardzo żywe echo w kołach czytelników. Wśród innych, p. J. M. nadsyła nam akta egzekucji, prowadzonej z wexsła, charakterystyczne szczególnie z tego względu, że wykazują na jednym przykładzie wszystkie wady egzekucji sądowej, o których wspominaliśmy w naszych uwagach.

Zacytujemy najcharakterystyczniejsze szczegóły.

Nakaz wykonawczy, wydany dnia 31. 7. 1928 na kwotę 115,23 zł doręczono dłużnikowi 12 września 1928 (6 tygodni). Kiedy nastąpiło zajęcie, nie wiemy, natomiast przetarg zajętych

przedmiotów odbył się dnia 18. 12. 1929 — tak jest, wyraźnie 1929, po stemdemnastu miesiącach. Ponieważ zajęcie to było zajęciem przyłącznym, t. zn. na tych samych przedmiotach wykonywano egzekucję dla kilku wierzycieli, więc kwota uzyskana z przetargu nie została wręczona wierzycielom, lecz oddana do depozytu sądowego, tak, że sąd musi jeszcze przeprowadzić postępowanie działowe. Obliczmy teraz: tytuł wykonawczy uzyskany 31. 7. 1928, sprzeciwu nie było, więc stał się prawomocny 8 sierpnia 1928. A mimo to wierzyciel niema jeszcze pieniędzy w rękę, mimo upływu dwudziestu miesięcy do dnia dzisiejszego.

Przetarg przymusowy przyniósł wszystkiego 817 zł. Natomiast koszt samej egzekucji wynosiły 677,19 zł, czyli 83 proc. całej sumy. W tem figuruje pozycja za magazynowanie w kwocie 360 zł i „pomoc” w kwocie 35 zł. Najlepszy interes zrobił więc na egzekucji tertius gaudens, t. j. spedytor.

Przejrzyjmy jeszcze listę przetargową. Sprzedano: aparat radiowy 8-lampowy za 185 zł (sama wartość materiału wynosi przeszło 500 zł), aparat sześciolampowy za 85 zł, aparat dwulampowy 10 zł, cztery aparaty trzylampowe za 19, 21, 26 i 43 zł oraz maszynę do pisania za 18 zł — tak jest, za osiemnaście złotych. Ponieważ dłużnikiem było przedsiębiorstwo z branży radiowej, więc przedmioty te były oczywiście nowe. Aparat „E-lektrolux” sprzedano za 195 zł, a nowy kosztuje około 500. Tu więc stosunkowo cena dobra, wszystko inne natomiast pozbyto za jedną piątą wartości materiałowej.

W ten sposób więc dla uzyskania 817 zł sprzedano dłużnikowi przedmiotów wartości kilku tysięcy. Z chudego rezultatu 83 proc. poszło na koszt. Wierzyciel pieniędzy nie otrzymał do dziś dnia.

Oto rezultaty, którymi doprawdy nie możemy się pochwalić. (adr)

Zebranie zarządu

Związku Obrony Przemysłu Polskiego odbyte w środę 16 bm. w lokalu posiedzeń Koła Towarzystwa, obfitywało w bardzo szeroki i treściwy porządek obrad. Między innymi prezes p. Samulski zdał obszernie sprawę z pobytu na zebraniu Ligi Samowystarczalności Gospodarczej w Warszawie (13. 3. 1930).

By zapobiec dalszemu zalewowi rynku polskiego towaram zagranicznym, zarząd Związku Obrony Przemysłu Polskiego uchwalił częstsze zwołanie zebrań zarządu, na które zapraszać będzie kolejno przedstawicieli poszczególnych gałęzi przemysłu. W końcu Zarząd z wielkim żalem zmuszony był przyjąć do wiadomości ustąpienie prezesa Z. O. P. P. p. Seweryna Samulskiego, który z powodu przyjęcia w ostatnich dniach prezesury rady nadzorczej w Banku Związku Spółek Zarobkowych oraz prezesury w Izbie Przemysłowo-Handlowej jak i innych poważnych czynności, nie może nadal piastować urzędu prezesa Z. O. P. P. Po obszernej dyskusji Zarząd w serdecznych słowach podziękował p. prezesa za dotychczasową tak wydatną działalność na stanowisku prezesa, na którym przebywał od czasu utworzenia Z. O. P. P.

Następnie prezesem Z. O. P. P. wybrano jednogłośnie p. Leona Szczepanowskiego, dyrektora firmy „Inventia” w Poznaniu, jako dzielnego i energicznego propagatora idei obrony przemysłu polskiego.

Kwiatki z łąki podatkowej

„Orędownik Wielkopolski” pisze: „Pewien majster szwabski z Poznania mieszka przy ul. Mostowej a „warsztat” posiada przy Wielkich Garbarach. Pracuje staruszek (przeszło 60 lat) z dwoma uczniami, ażeby jakoś na życie zarobić.

Lecz niestety mamy w Polsce bardzo gorliwe urzędy skarbowe, które o nim nie zapomniły. Ul. Mostowa należy do obwodu jednego urzędu skarbowego, Wielkie Garbary natomiast do drugiego. I dziwna rzecz! obydwa urzędy dobrze pamiętały o — majstrze — biedaku.

Jeden otó urząd szacuje jego obrót na 10.000 zł (!), drugi natomiast na 5.500 złotych i — każdy urząd nakłada oczywiście na niego podatek przemysłowy. Czyli że jeden obrót zostaje równocześnie przez dwa urzędy opodatkowany! Nadmienić osobno jeszcze należy, że odnośny rzemieślnik posiada wyciągi od swych dostawców na ogólną sumę ca. 2.400 zł. Poza tem wpłacił on na poda-

tek przemysłowy, który wynosi z jednego urzędu 137,50 zł, już do tegoż urzędu zaliczki w wysokości zł 60,26 i to zapomniał dany urzędowi odliczyć.

Komentarze do powyższego są już zupełnie zbyteczne. T a d.

Przymusowe ubezpieczenie matek w Hiszpanji

W Hiszpanji wprowadzono przymusowe ubezpieczenie matek. Każda kobieta, która urodziła dziecko i uprzednio przez 18 miesięcy płaciła składkę ubezpieczeniową, ma prawo do pomocy lekarskiej, otrzymywania lekarstw i zasiłków popołogowych.

„Morze”

Ukazał się Nr. 2—3 (lutymarzec) miesięcznika „Morze”, organu oficjalnego Ligi Morskiej i Rzeczej. Numer ten, poświęcony dziesięcioleciu odzyskania przez Polskę wybrzeża morskiego, zawiera szereg pierwszorzędnych artykułów z różnych dziedzin pracy na morzu i jest bogato ilustrowany 62 fotografiami i rysunkami.

Z pośród prac zamieszczonych w jubileuszowym numerze „Morza”, wymienić należy następujące artykuły: Dziesięć lat władania morzem — inż. St. Łęgowski, Rozwój polskiej floty handlowej — S. Kosko, Dziesięciolecie rybołówstwa morskiego — Piotr Salmonowicz, Luty 1920 roku — Mieczysław Jarosławski, Port gdański w latach 1920—1930 — A. Rudzki inn.

W dziale „Pionier Kolonjalny”, poświęconym omawianiu i oświetlaniu polskich problemów emigracyjno-kolonizacyjnych, znajdujemy następujące prace: Z planem dla jutra — Kazimierz Głuchowski, Zagadnienie emigracji w Polsce — B. Nakoniecznikoff, Siły potencjonalne naszej emigracji, jako źródła rozwoju polskiej polityki morskiej — Dr. Feliks Hilchen, członek Rady Portu i Dróg Wodnych w Gdańsku, Emigracja i jej kontynentalne tereny przejściowe — Hubert Sukiennicki, oraz interesujący Przegląd Kolonjalny, zestawiony przez D-r a Jana Rozwadowskiego.

Z życia Towarzystw

Towarzystwo Przemysłowców na Wildzie odbyło swe zebranie w lokalu p. Zawadkowej. Obradom przewodniczył prezes A. Krüger. Po przeczytaniu przez p. Vogta protokołu, poruszono kwestję kasy pośmiertnej. Uchwalono 2 złote wstępnego do tej kasy. Poza tem powzięto pod obrady kilka ważnych wniosków wniesionych przez p. Szitkę. Po wolnych głosach, zamknięto obrady odśpiewaniem „Roty”. (z)

Tow. Powst. i Wojaków im. ks. Skorupki na Wildzie odbyło pod przewodnictwem prezesa p. Deji swe plenarne zebranie. Po powitaniu członków zarządu Związku w osobach pp. dr. Celichowskiego, Kismanowskiego i Szwedzińskiego, oraz dalszych druhów odczytał sekretarz p. Handschuh protokół. Wiceprez. por. rez. Otworowski, przedłożył obszernie sprawozdanie z odbytego 30 ub. mies. zjazdu.

Po wygłoszeniu przemowy przez prezesa dr. Celichowskiego, wybrano trzech plutonowych na kierowników młodzieży przedporobowej. Z wielkiem uznaniem przyjęli zgromadzeni do wiadomości, że prezes dr. Celichowski złożył na umundurowanie tych 3 kierowników 100 zł. W końcu wspólnie odśpiewano „Rotę”. (z)

Stowarzyszenie urzędników poznańskiego samorządu wojewódzkiego odbyło zebranie plenarne.

Zebranie zagał p. prezes Bederski. Na wstępie p. prof. dr. Gantkowski wygłosił interesujący referat na temat szkodliwości alkoholizmu. Następnie sekretarz II, p. B. Kubiak odczytał protokół z ostatniego zebrania, a sekretarz I, p. Zgórecki, podał wynik starań zarządu w sprawach zawodowych i inne komunikaty oraz omówił ważniejsze uchwały, powzięte na rocznym walnym zebraniu delegatów Stowarzyszenia w dniu 12. I. r. b. Z komunikatów wynikało, że p. starosta krajowy przyznał Stowarzyszeniu z własnych funduszy dalszych 2.000 zł na cele komisji funduszu pożyczkowego. Obecna liczba członków wynosi ponad 900 osób.

W dalszym ciągu prezes omówił uchwały Sejmiku wojewódzkiego z dnia 12. III. r. b., dotyczące spraw urzędniczych. Po złożeniu sprawozdań przez poszczególne komisje, oraz załatwieniu szeregu spraw wewnętrznych, prezes zamknął zebranie po 3-godzinnych obradach.

Koło Pań przy Chorągwi Wlkp. Zw. Hallerczyków odbyło w salce kawiarni Teatru Wielkiego roczne walne zebranie. Obradom przewodniczyła ks. Czartoryska. Sekretarka p. Rolewska złożyła sprawozdanie. Ponadto wysłuchano referatu o stanie kasy przedłożonego przez p. Otdziejewską. Dochodu w roku sprawozdawczym było 503,46 zł., rozchodu 133,50 zł. Saldo wynosi 369,96 zł. Przystąpiono do wyboru wiceprzewodniczącej i zast. sekretarki. Na pierwszą wiceprzewodniczącą wybrano p. Banelową, na drugą wiceprzewodniczącą p. Filipowską, a na zast. sekretarki p. Z. Przybylską. Obecny zarząd jest więc następujący: ks. p. Czartoryska — przewodn., K. Brandelowa — I zast. przewodn., J. Filipowska — II. zast. przewodn., p. Rolewska — sekretarka, Z. Przybylska — zastępczyni, M. Otdziejewska — skarbniczka. Jako delegowane na zjazd wybrano panie: Filipowską, Banelową i Rolewską. Poruszono sprawę opłaty składek, a zebrania ustalono na każdy pierwszy czwartek po pierwszym.

Zebrania w roku bież. urozmaicone będą wykładami, odczytami oraz innymi imprezami. (z)

Kat. Zw. Abstynentów, Okr. gnieźnieński - poznański odbył doroczny zjazd delegatów oraz kurs dla zarządów. Zarząd główny związku reprezentował prezes pan profesor dr. Gantkowski. Z szczególną wdzięcznością i radością widzieli uczestnicy specjalnego delegata J. E. Ks. Prymasa w osobie ks. kanonika Rucińskiego, który też przemówił do obradujących nader życzliwie. Obradami kierował umiejętnie p. Jezierski, prezes koła plebszowskiego. Ze sprawozdania warto podać nieco szczegółów. Kół jest obecnie 12, które liczą 534 członków, mężczyzn i kobiet jest prawie równa ilość. Według zawodu na pierwsze miejsce wysuwają się rzemieślnicy (160), potem robotnicy (74), biurowiści i urzędnicy (60), kupcy (55); wrażliwa liczba nauczycieli (16), księży czynnych w kołach (9), lekarzy (4). 9 bibliotek liczy ogółem 1055 tomów. Po raz pierwszy urządzono zlot okręgowy w Kościanie, a w Poznaniu odbyły się pierwsze rekolekcje dla członków Komitetów zjednoczonych 24 organizacyj przeciwalkoholowych, skupiających 3761 członków. Po krótkiej dyskusji udzielono absolutorjum i wybrano nowy zarząd w następującym składzie: pp. Jezierski (Pleszew), Bernaciak (Gniezno), Hejnowicz (Gostyń), Haremza, Łapawczyk i Skrzypek (Poznań), ks. Bober (Bydgoszcz), Lang (Ostrów), Posłuszny (Inowrocław), do komisji rewizyjnej weszli pp.: Adamczak, Łapawczyk i Jurkiewiczówna z Poznania.

Uchwalono rezolucje w obronie ustawy przeciwalkoholowej. Po południu odbył się kurs dla zarządów, na którym wygłosili treściwe wykłady pp. Woźniowiczki i Haremza, księża Michałowicz Krajewski i Gałdyński.

Kurkowe Bractwo Strzeleckie w Ostrowie buduje przy drodze Kaliskiej w pobliżu fabryki maszyn Czarnińskiego nową strzelnicę, która będzie urządzona na 14 stanowisk, z obszernym budynkiem do strzelania. Przy strzelnicy założono obszerny ogród, sadzony bogato drzewkami i ozdobnymi krzewami, który będzie dla mieszkańców Ostrowa i Krępy pięknym miejscem wypoczynkowym. Dla wygody i ochrony przed autobusami i samochodami na drodze, został zasypany na koszt Bractwa rów szosowy, tak iż powstała ładna aleja. Zachęca się mieszkańców Ostrowa do przechadzek w tę stronę, by zobaczyć wyniki dotychczasowej pracy i wysiłków Bractwa. W lipcu tego roku odbędzie się w nowej strzelnicy obchód 200-letniego jubileuszu, poświęcenie strzelnicy i poświęcenie nowego sztantaru.

Na początku bm. odbył się doroczny „bal królewski” Bractwa w Ostrowie Wlkp. W wielkiej sali strzelnicy zebrano się liczne grono gości, wśród których zauważyć było można również przedstawicieli bratnich organizacji zamiejscowych. Po północy około 150 par stanęło do tradycyjnego poloneza, który udanie prowadził prezes brat Kołodziejczak z tegoroczną królową, p. Woszkową. Zabawa w sympatycznym, serdecznym nastroju i w największej harmonji trwała do rana.

W uzupełnieniu sprawozdania z rocznego walnego zebrania dodać należy, że na wniosek zarządu zapadły następujące ważne uchwały: 1) w roku jubileuszowym 1930 nowo wstępujący członkowie wolni są od opłaty wstępnego kwocie 25 zł.; 2) składki miesięczne obniża się z 5 zł. na 3 zł.; 3) dotychczasowe składki miesięczne specjalne na budowę nowej Strzelnicy upadają. Uchwałę powyższą zgromadzenie powzięło aby jaknajszerszemu gronu obywateli ułatwić wstępowanie w szeregi Bractwa.

— W sprawozdaniu zaszła pomyłka drukarska: przewodniczył nie radca Sarota, jak mylnie wydrukowano, lecz radca Lasota. (jm)

Tow. Powstańców i Wojaków w Obornikach. Nadzwyczajne walne zebranie Tow. Powstańców i Wojaków im. śp. Wawrzyńca Kasprzaka w Obornikach odbyło się 13 bm. w Strzelnicy. Obrady zagał II. wiceprezes dr. Łukanowski Mieczysław hasłem: „Za wolność”. Protokół z ostatniego walnego zebrania odczytał sekretarz tow. dh. Sylwester Lewandowski.

W komunikatach zarządu przewodniczący podał, że dotychczasowy prez. i wiceprezes urzędy złożyli, wobec czego trzeba przystąpić do wyboru nowych członków zarządu. Znalazł się jeden druh, który chciał wziąć w obronę ustępującego prezesa, lecz przemówienie jego nie znalazło posłuchu. Prezesem wybrano dh. Cyranowskiego, I. wiceprezesem dh. Łukanowskiego, II. dh. Wierzbiczaka, zast. sekretarza dh. Marjana Siwka, ponadto kooptowano do zarządu kuratora orkiestry dh. Ludwika Kolińskiego. Poza tem zebranie jednogłośnie wybrało członkiem honorowym por. rez. Czesława Rosochowicza.

Prezes Okr. II. por. rez. Ulatowski złożył obszernie sprawozdanie z odbytego w dniu 30 marca br. walnego zjazdu delegatów Zw. Tow. Pow. i Wojaków. Druh Henryk Tabat odczytał regulamin strzelań, który zebranie przyjęło z małymi poprawkami. W wolnych głosach nowoobрани prezes zachęcał do gorliwej pracy w towarzystwie. Również zabrał głos dh. por. Rosochowicz, członek honorowy tow., podnosząc ważność szeregowania się w tow. Powstańców i Wojaków. Na zakończenie odśpiewano „Rotę”.

Po wyczerpaniu porządku obrad solwował druh wiceprezes Łukanowski zebranie hasłem: „Za wolność”.

Składki i pokwitowania

Na pomnik Serca Jezusowego: K. M. 10 zł; — St. K. z Pęcka 15 zł; — Wojciech Skowroński 10 zł; — Namysłowska 10 zł; — Marja Jaskólska, Inowrocław 5 zł; — J. W. z prośbą o zdrowie, błogosławieństwo i opiekę Bożą 10 zł; — A. B. 10 zł; — N. N. 5 zł; — Zofja Stachowska 10 zł; — Pluciński z podziękowaniem za uratowanie od niechybnej śmierci i o zachowanie przy dalszym życiu 25 zł; — N. N., Miedzychód 3 zł; — Z. R., Znin z prośbą o zdrowie, 10 zł; — Franciszek Sobociński 10 zł; — Stefania Koehlerówna 5 zł; — Leokadja Osiecka 5 zł; — Albin Szware 5 zł; — Józef Pokładecki 20 zł; — Franciszek Rybkowski 5 zł; — Jan Koehler 5 zł; — Franciszek Tarnas 1,50 zł; — Franciszek Walkowiak 5 zł; — razem z poprzednio pokwitowanymi 1987,80 zł.

Na chleb św. Antoniego: J. W. z prośbą o zdrowie, błogosławieństwo i opiekę Bożą 10 zł; — N. W. z podziękowaniem za wyzdrowienie matki 5 zł; — A. B. z podziękowaniem za uproszone łaski z prośbą o dalszą opiekę 50 zł; — razem z poprzednio pokwitowanymi 246,86 zł.

Na kaplicę S. S. Karmelitank: A. B. z podziękowaniem za opiekę z prośbą o modlitwę 10 zł; — razem z poprzednio pokwitowanymi 267,00 zł.

Na ubogich miasta Poznania: A. Fangrat zamiast wieńca na trumnę śp. Stefana Woyniewicza 50 zł.

Na ołtarz św. Antoniego w Jerozolimie: Pluciński z podziękowaniem za uratowanie od niechybnej śmierci i o zachowanie przy dalszym życiu 25 zł; — razem z poprzednio pokwitowanymi 103 zł.

Na powodzien we Francji: Dybizbański, Buk 3 zł; — razem z poprzednio pokwitowanymi 13 zł.

SKRZYŃKA DO LISTÓW

— Z. Gnat. Wypowiedzenie 3-miesięczne; w d. 3 lutego więc może być ważne na 31 maja, nie zaś na 30 kwietnia. Wypowiedzenie przez pracodawcę nie może nastąpić w czasie choroby pracownika. Z tych powodów więc wypowiedzenie nie jest ważne. Niezwłocznie rozwiązać umowę pracodawca może m. i., jeżeli pracownik nie stawiał się do pracy wskutek choroby przez więcej niż 3 miesiące. — Należy się Pani miesiąc wakacji. (K)

— Abonent Śródk. Równowartość 12,30 zł. Zatem 15 zł powinny zupełnie wystarczyć. (K)

— P. B. Buchowska. Radzimy zwrócić się do składu firmy Skóra i Sp., Al. Marcinkowskiego 23 lub Przygodzki i Hampel, ul. Sew. Mielżyńskiego 23. (K)

— W. D. Banknoty polskie markowe nie mają dziś żadnej wartości. Odpowiedź dotyczyła nie banknotów, lecz wierzytelności wyrażonej w mkp. (K)

— J. J. 12. Bank jest pod dozorem sądowym, dlatego nie może dotrzymać terminów; jak dotąd, należność Pańska jest jeszcze pewna. (K)

— K. R. Gdynia. Takiego rozporządzenia nie było. (K)

— Abonent Wierzbicę 39 a. Miesięcznik „Rzeczy Piękne”, Kraków, ulica Smoleńska 9. — Dwutygodnik „Sztuka i Praca”, Warszawa, ul. Czerw. Krzyża 20. Są to jednak pisma artystyczne i nie spe-

cialnie rzeźbiarskie. Pism polskich rzeźbiarskich w zakresie rzemieślniczym nie znajdujemy w katalogu prasy. (K)

— M. P. 112. Bank prywatny (lub tow. akc.) wypłaci 125 zł; bank spółdzielczy przeliczy wkład w takim stosunku, w jakim przeliczył udziały członków. Nie spodziewamy się, aby pod tym względem nastąpiła jeszcze zmiana. (K)

— P. W. Formanek, Opatówek Kaliski. Radzimy wystąpić z reklamacją do urzędu pocztowego. Księgarnia nie zawiąta. (K)

— Studentka fil. Kwartalnik Klasyczny (prof. dr. Ryszard Ganszyniec), Lwów, ul. św. Zofji 22. (K)

— P. Wl. Kabał. Kontrakt nie daje Panu praw urzędnika stałego, radzimy więc, zanim Pan zdecyduje się opuścić Warszawę, zapewnić sobie wpiery stanowisko w Poznaniu. (K)

Orzeźwiająca 90% woda kolońska niezbędna na balo, w podróży i po zawodach sportowych.

Tw 1159

Na święta!!

Modne Perfumy — Kremy Pudry — Wody kolońskie

po cenach niższych poleca

Perfumerja M. Cegielski, POZNAŃ, ul. 27 Grudnia 12.

Baczność! Na kryształ i porcelanę udzielam aż do świąt 15% rabatu. zw 28008

Na dyngus!

Wody kolońskie Perfumy Rozpylacze Podarki świąteczne

wyбір olbrzymi — ceny niskie

Perfumerja J. DOMICZ, Poznań, pl. Wolności 7.

PW 118 4-16.62

Henryk Lipkowski

właściciel Honorówki na Podolu

opatrzone Sakramentami św., zasnął w Panu, 17 kwietnia r. b., przeżywszy lat 63.

Pogrzeb odbędzie się 21. b. m., w Piecovie na Pomorzu, o czym uwiadomiamą

porażeni w głębokim smutku

żona i dzieci.

zw 23013

BEZPŁATNIE!

Red. Szyller-Szkolnik (autor prac naukowych), określa charakter, zdolności i przeznaczenie bezinteresownie. Napisz imię, nazw., miesiąc urodzenia. — otrzymasz analizę darmo. Poznasz kim jesteś, kim być możesz. Warszawa Psycho Grafolog Szyller-Szkolnik, Nowowiejska 32, m. 6. Znaczkami pocztowymi 75 gr. na przesyłkę złączyć. nw 9157
Przyjęcia osobiste płatne godz. 11—7 wiecz.

RESTAURACJA PALAIS ROYAL

W Wielki Piątek

Tradycyjna Ryba

zw 23011

Specjalny postny bufet.

Piwo Okocimskie jasne i Salvator z beczki.

Fabryka środków do zwalczania szkodników

„UNIVERSUM”
POZNAŃ, ul. Fr. Ratajczaka 38.

Bezpłatny nasz katalog informuje o wszystkich pasorzytach ogrodów owocowych i warzywnych oraz wskazuje najskuteczniejsze środki do ich tepienia. Pw 10215-13.95

Paczka zawartości 100 gr. tej wysmienitej HERBATY No 40

MIESZANKA CEJLOŃSKA

pełnej aromatu i wydajności kosztuje tylko 2,60

Spróbuj raz, a stałe będziesz tylko tę HERBATĘ pić.

IMPORT HERBATY HURT-DETAL. **St. Milachowski** Poznań ulica Fr. Ratajczaka 40 narożnik ul. 27 Grudnia 1.

Pw 10 887-16.150

Kucharka starsza

znająca się na dobrej kuchni, chowie drobiu na wieś potrzebna od 1.5 br. Zgłoszenia z dołączeniem świadectw majątności Bronisławki, poczta Kraszewo, pow. Czarnków. Pw 10 916/7-16.168/9

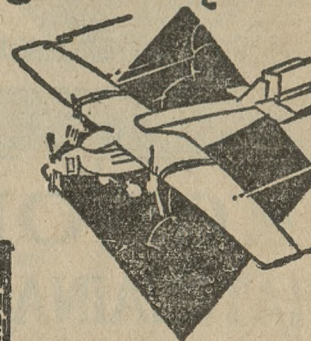
Chemigrafia

trawiacza przyjmie zaraz i uprasza o piśmienne zgłoszenia

Drukarnia Św. Wojciecha, Poznań.

Pw 10 911-16.162

Czas to pieniądz!

Ci wszyscy, którzy piszą piórem Parker Duofold nigdy nie zmarnują najmniejszej części sekundy!

Natychmiast po dotknięciu stalówką papieru pióro Parkera pisze bez zbytecznego potrząsania, bez czekania „az atrament znowu dojdzie do stalówki.”

Przepyszne barwy piór Parker Duofold.

Błyszące obsadki Parkera z permutitu istnieją w 5 wspaniałych kolorach: lakowo-czerwonym, zielonym, lazuruwo-niebieskim, mandarynowo-złotym, czarnym i złotym.

Duże stalówki z bitego złota posiadają końce wykonane precyzyjnie z irydium, dzięki czemu wytrzymają przy najcięższym nawet sposobie pisania przynajmniej 25 lat.

Nie trać czasu. Idź do jakiegokolwiek sklepu materiałów piśmiennych lub jubilerskiego i każ sobie pokazać kolekcję piór Parkera. Możesz być pewny, że dobierzesz sobie stalówkę, odpowiadającą Twojemu charakterowi piśma oraz piękną obsadkę, której wielkość i barwa zadowolią niewątpliwie Twój wybredny gust.

Pióra; Senior Zł. 80. Special Zł. 70. Junior Zł. 60. Lady Zł. 55. Ołówki automatyczne odpowiednio dobrane do piór od Zł. 30.— do Zł. 40.— Postumenty z przedłużaczami do piór od Zł. 40. do Zł. 250.—

Parker Duofold

Generalne przedstawicielstwo na Polskę i Wolne Miasto Gdansk
A. J. OSTROWSKI,
Lodz, Piotrkowska 55. tel. 203-54 i 215-40

nw 10051

KUPIEC

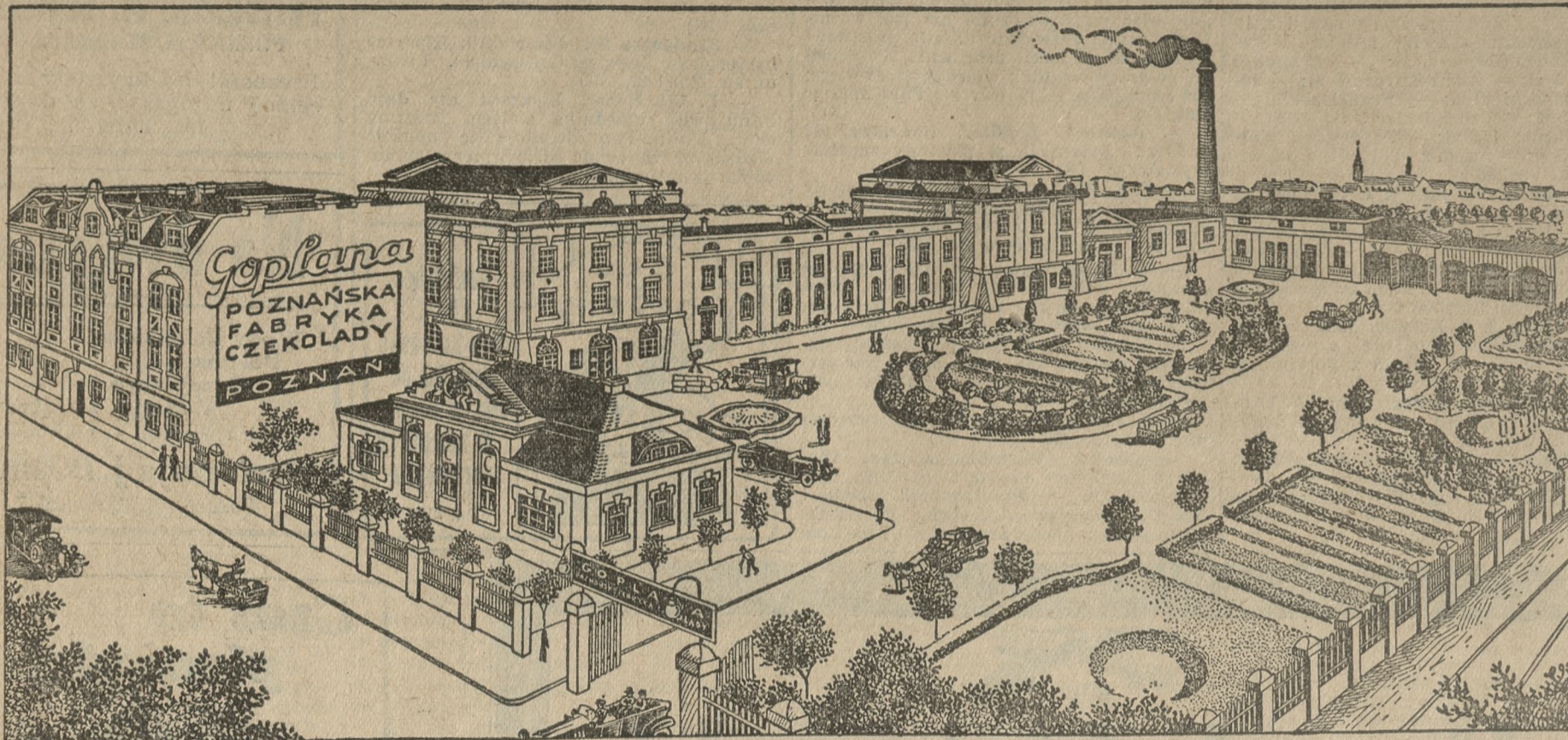
energiczny, ustosunkowany w handlu i przemyśle Górnego Śląska i Zagłębia Dąbrowskiego, zwłaszcza w ciężkim przemyśle, przyjmie przedstawicielstwo pokupnych artykułów. Biuro z telefonem i własny samochód do dyspozycji. Zgłoszenia „PAR”, Katowice, Dyrekcyjna 10, pod „zapewniony obrót”, Pw 10 903-71,107

Noże i widelce

Łyżki i łyżeczki, Młynki do kawy, Maszynki do mięsa, Żelazka do prasowania, Garnki emalowane i żelazne, Puszki do chleba, Wagi kuchenne, Karnisze do okien, poleca korzystnie **JAN DEIERLING,** Skład Żelaza, Poznań, Szkołna 3. Telef. 35-18 i 35-43.

Pw 10 913-16.185

Fabryka Czekolady „GOPLANA“ w Poznaniu

URODONAL CHATELAINA

Zwalcza reumatyzm podagrę piasek sklerozę

czyści nerki oczysz. wątrobę i stawy łagodzi arterie i zwalcza otyłość

Do nabycia we wszystkich aptekach i skl. apt. Przedstawicielstwo: ul. Fredry 4 Warszawa

nr 10813

Magnolje, rododendrony, srebrne świerki (prawdziwe), tuje (żywotniki) wschodnie i zachodnie, cyprysy, bukszpany kuliste, róże pnące i krzaczaste

polecają dw 4813

A. i J. Jeske, Szkółki drzew w Jelonku poczta i stacja kolejowa Złotniki koło Poznania tel. nr. 3.

Polecamy:

- „Mascotte” Nr. 150
- Śmietankowa „ 104
- Kawowa ze śmietanką „ 103
- Wyborowa „ 107
- Mleczna „ 117
- Deserowa „ 111
- Śmietankowa z orzechami „ 65
- Mignon „ 126
- Czekolada z marcepanem „ 74
- Grylażowa „ 77
- Pastyłki śmiet. w pudełk. „ 204
- Pastyłki wybor. w pudełk. „ 207
- Pastyłki deser. w pudełk. „ 212
- Batony mieszane „ 550
- Wiśnie w koniaku „ 531
- Truskawki w koniaku „ 621
- Mieszanka kinowa w pudełkach „ 620
- Kocie jęczyczki. „ 660
- Bombonierki od Nr. 601-612**
- Dropsy owocowe Nr. 657
- Dropsy lecznicze „ 658
- Irysy Nr. 573-575b
- Toffee w torebkach Nr. 632
- Proszek kakaowy „ 23
- Proszek czekoladowy „ 41
- Najrozmaitsze gatunki wyborowych cukrów deserowych.

Wielkanoc
modne perfumy i podarki świąteczne.

Na dyngus

najlepsze wody kolońskie i kwiatowe. Specjalność Perfumerji Paryskiej luźne perfumy na wagę. Rozpłaczcie ismigusówki jak najtaniej zw 22994

Perfumerja Paryska
Gwarna 10.

Powazna oferta!

Jestem kier. handl., buch.-bil. i sam. koresp. powaznej zach.-polskiej chem. pralni i farbiarni. Doskonaly organizator.

Posiadam duze doświadczenie w sprawach handl., finansowych, podatk. i prawniczych, nabyte pracą w przedsiębiorstwach bankowych, handl.-przem. francuskich, niemieckich i polskich. Znam języki polski, franc., niem. Pierwszorzędne referencje.

Szukam stanowiska odpowiedniego samodzielnie, w kraju lub za granicą. Wyczerpujące dane osobiscie. Powazne zgłoszenia proszę kierować pod zp 22 789 do ekspedycji Kurjera Poznańskiego.

Bilz Sanatorium
Dresden-Radebeul
2 lekarzy-Broszury bezpłatnie
Choroby kobiece, nerwów, serca i przemiany materji.

T. 1 284

Kupię maszynę do obróbki szprychów drzewnych podług modelu (Langkopiermaschine). Nakulski, Gniezno, Rynek. nr 10-81

Kilku handlowców branży żelaza, którzy nadają się do podróży mogą się zgłosić. Oferty Kurjer Pozn. pod zw 23005

Wszystkie wyroby wydoskonalone do najwyższego poziomu.

„GOPLANA“

Fabryka Czekolady, Spółka Akcyjna w Poznaniu.

Pw 10803

100 000 zł

na I. hipotekę poszukuje. Łask. zgłosz. do Kurjera Poznańskiego pod zw 22954

DRUKI Familjne - Towarzystwie i Kupieckie dostarcza solidnie gustownie i tanio
DRUKARNIA OGNISKA Wielkie Gąbary 11. Tel. 12-48 zw 22980

Kupię **DRUKARNIĘ** możliwie w dobrym stanie. Zgłoszenia przyjmuje: **Jan Domagalski - Kruszwica** (Odcinek drogowy) Wlkp. nr 10 386

Składu próżnego

w śródmieściu, mniej więcej 5x7 mtr. obszernego, poszukuje się celem dzierżawy, wprost od gospodarza. Zgłoszenia do eksp. Kurjera pod zw 22710

Jako likwidator firmy „Astra“ G. i J. Jaworskie, Sp. z ogr. odp. Poznań, wzywam wierzycieli i dłużników do zgłoszenia swych pretensyj wzgl. zobowiązań do dnia 25 maja 1930 r.

Poznań, dnia 16 kwietnia 1930 r.
zw 22975

A. Klebba, Likwidator.
Matejki 65a.

nareszcie!

Obecnie także w Poznaniu
obuwie męskie znanej marki
po cenie jednolitej

Obuwie

"CENTRA" marka znawcy

Do nabycia we wszystkich lepszych magazynach obuwia!

Pw 10 911/2-16.170/7

REKORD

**Nowość podnieca
nie tylko umysły**

lecz i podniebienia. Znakomito śledzie norweskie (Kippered Herrings) są pożądanym urozmaiceniem codziennych potraw. Podane do śniadania, obiadu lub kolacji podniecają apetyt, zaspakajają wybredne wymagania a nie nadwężają domowego budżetu. Wystarczy raz skosztować, by zasmakować w tym przysmaku północy niedoścignionym w jakości i sposobie przyprawienia. Nadzwyczajnie pożywe wskutek wielkiej zawartości jodu.

NORWEGJA

Zapasy części do samochodów
Chevrolet - Ford

poleca najtaniej

nr 10209

W. MÜLLER Pierwszy Poznański Zakład Wulkanizacyjny
Tel. 69-76 Poznań, ul. Dąbrowskiego 34. Tel. 69-76

Z powodu zmiany przedsiębiorstwa sprzedam

DOM

naróżnikowy z 2 składami, jeden 5 pokoi z 2 balkonami, drugi 3 pokoje i kuchnia, 1 mieszkanie 2 pokoje i kuchnia znajdujący się w Strzelnie, Rynek 6, miasto pow. Cena 45 000 zł, wpłata 25 000 zł, reszta podług umowy. Zgłoszenia przyjmuje St. Steszewski, Poznań, Łazarz Rynek 10a, zw 229-0

8701 AB

Witajcie

i przybywajcie!

Wszystko jest dla WAS przygotowane!

Wszystko najtaniej

Dla PAŃ:

pończoszki w najmodniejszych kolorach, mocne dobre w praniu, tanie! Rękawiczki...

Dla PANÓW:

kapelusze w ogromnym wyborze, najmodniejsze koszule, krawaty, rękawiczki, skarpetki, trudne do zdobycia, laski

Dla naszych DZIATEK:

Kapelusiki, czapeczki i beretki poleca

BOLESŁAW HAHN, St. Rynek 71/72.
(przy Nowej). Pw 10805-51,104

**Na Święta
Wielkanocne**

polecamy specjalności nasze:

„Rejtan”, „Złota Nalewka Wiśniowa 1883”, „Gwardjan”, „Litwinka”, „Koniaki”, „Winiaki” i „Żytniaki” oraz Wina kraj. i zagraniczne po bardzo przystępnych cenach

Józef Kujawa
Poznań, św. Marcin 63
Fabryka wódek i likierów.
Hurtownia Win.

zw 22012

Niniejszem podajemy do łaskawej wiadomości, że biura nasze przenieśliśmy z dniem 15. bm. z ul. Jasnej nr. 11 do własnej nieruchomości przy Niskiej 32 (przedłużenie ulicy Jasnej). Nowy nr. telefonu 2080.

Bakowski i Smolibowski
Przedsiębiorstwo budowlane i fabryka obróbki drzewa.
zw 23007

Duże przedsiębiorstwo w Katowicach, poszukuje pierwszorzędną

stenotypistki

posiadającej gruntowną znajomość języka polskiego i niemieckiego w słowie i piśmie, poprawnej tłumaczki, z długoletnią praktyką biurową w samodzielniejszym zakresie w wielkich przedsiębiorstwach przemysłowych lub handlowych. Pierwszeństwo mają osoby z gruntownym ogólnym wykształceniem handlowym. Własnoręczne zgłoszenia z odpisami świadectw i życiorysem pod zw 22 852 do eksped. Kurjera Poznańskiego.

10000 zł

dam jako współnik, współpracownik do przedsiębiorstwa lub interesu. Zgłoszenia do „Par”, 27 Grudnia 18, pod nr. 58, 128.
Pw 10 915-58,128

Tania sprzedaż!

Przedświataczny wielki wybór bielizny damskiej i męskiej, krawaty, kołnierzyki, skarpetki, pończochy damskie jedwabne i dziecięce. Rękawiczki, biuiteria i kompletne wyprawki dla niemowląt korzystnie poleca „Tanisklep”, Radosiowej Kraszewskiego 5.
zw 22805

KUPNO OKAZYJNE!

Z powodu zmiany stosunków, sprzedam

1a limuzynę Studebaker

6-cylindrowa, 4-drzwiowa o 4-5 siedzeniach, w luksusowym wykonaniu, wewnątrz wyściełana brązowym pluszem, zewnętrznie koloru orzechowego, mało używana w bardzo dobrym stanie, pod gwarancją, bez defektów za zł 11 500 (Cena maszynery 20 000) ewentl. wezmę starszy, lecz dobrze utrzymany samochód jako wpłatę. Zapytania proszę kierować do ekspedycji Kurjera Poznańskiego pod zw 22 991

**W Zakopanem
kilkupokojowe mieszkanie,**

z wszelkimi wygodami, stanowiące osobny dworek w „Jadwiniówce” zaraz do wynajęcia rocznie, ul. Zamoyskiego 142.
zw 2 598

Wystate wina owoc. "Rektyfikacji Warszawskiej" nie ustępują w smaku! winom gronowym!

nw 10050

Otworzyłem
Kancelarię adwokacką
w Poznaniu
przy Al. Marcinkowskiego 2, parter,
zw 23009
telefon 16-41.
Stanisław Janowicz, adwokat.

Ekspedjenta
do kontroli wysyłek poszukuje hurtownia
żelaza. Pierwszorządny fachowiec, który
już podobne stanowisko zajmował, może się
zgłosić do „PAR“, Al. Marcinkowskiego 11
pod nr. 16,186 Pw 10919-16,186

Szczeście
Stan. Jankowski
Kol. Loterii Państwowej
Bydgoszcz,
ul. Długa nr. 1
P. K. O. 209 580.
Pw 10 791 63,217

uśmiecha się temu, kto kupi los
Loterii Państwowej w mej kolekturze,
jednej z najszcześniejszych
w Wielkopolsce i na Pomorzu.
Stale wysokie wygrane!
1/4 losu tylko 10, zł. 1/2 losu 20,— zł.,
cały los 40,— zł.
Główna wygrana 750.000 zł.
Co drugi los wygrywa. Ciągnię-
cie l. kl. już 17 i 19 maja r. b.
Zamówienia skutecznie od-
wrotnie dołączając do losu blan-
kiet wpłaty na P. K. O.

Ustosunkowany sprzedawca
z branży samochodowej lub pokrewnej po-
szukiwany. Oferty szczegółowe do „PAR“,
27 Grudnia 18, pod nr. 16,155
Pw 10778-16,175

KONKURS
W mieście Śremie wakuje zaraz posada
kasjera-książkowego
Kasy Miejskiej oraz Komunalnej Kasy Oszczędności.
Od kandydata wymaga się dokładnej znajomości ogólnych
wiadomości z dziedziny kasowości i księgowości komunalnej.
— Pobory według umowy. dw 4825
Reflektanci zechcą zgłoszenia swe z życiorysem i uwie-
rytelnionymi odpisami świadectw przesłać do Magistratu.
Magistrat.

Bilans końcowy
Spółdzielni Spożywców Urzędników Ubezpieczalni Krajowej
Sp. z o. o.
za czas od 1 stycznia 1929 do 31 grudnia 1929.

STAN CZYNNY		STAN BIERNY	
Oznaczenie rachunku	Kwota zł	Oznaczenie rachunku	Kwota zł
Kasa	4 558,56	Udziały	16 589,95
Banki	512,—	Wierzyciele	12 000,—
Dłużnicy	25 634,92	Fundusz zasobowy	1 003,87
Ruchomości	159,90	Udziały do zwrotu	1 271,56
	30 865,38		30 865,38

RACHUNEK STRAT		RACHUNEK ZYSKÓW	
Rach. kosztów adm.	348,13	Skonto od komisowej sprzedaży	7 844,81
Przelano do rach. udziałów	8 884,77	Nadwyż. przy sprze- dazy towarów	1 039,96
		Odsetki od lokaty w banku	148,96
		Z fun. zap. na pokry- cie wyd. administr.	199,17
	9 232,90		9 232,90

Rada Nadzorcza: (—) Kubicz prezes. (—) Kęciński prezes. (—) Krause skarbnik.
Zw 23 006

KONKURS
Magistrat miasta Rybnika rozpisuje niniejszem kon-
kurs
na wygotowanie planu
regulacyjnego miasta Rybnika
Odpowiednio wykwalifikowani geometry - urbaniści,
zechcą podać do dnia 30 kwietnia 1930 r. warunki, na któ-
rych podjęliby się wykonania planu. dw 4826
Plan obecny przegladnąc można w Magistracie, Miejski
Urząd Budowlany, pokój 29, w godzinach urzędowych 8—15.

Na wniosek firmy Franciszek Janiszczak, Fabryka Me-
bli w Swarzędzu, udziela się powyższej firmie odroczenia
wypłat na przeciąg 3 miesięcy i to od 12 kwietnia 1930, do
12 lipca 1930. Nadzorcą sądowym mianuje się p. Zygmunta
Gizellę, zam. w Poznaniu, ul. Spokojna 11. Poznań, dnia
12 kwietnia 1930. **Sąd Grodzki 2a.** nw 9992

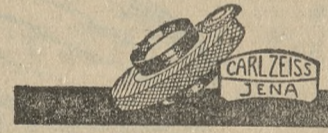
UCHWAŁA
W sprawie odroczenia wyplat, udzielonego kupcowi Sta-
nisławowi Brendlowi, właścicielowi przedsiębiorstwa hote-
lowego i restauracyjnego „Hotel Polski“ w Ostrowie (Pozn.),
nr. akt. 4. c. N. 3a/30., z powodu rezygnacji Wacława Wro-
bńskiego ze stanowiska nadzorczy mianuje się nadzorcą są-
dowym kupca Maksymiljana Wańka z Ostrowa, Rynek 31.
Ostrów, dnia 14 kwietnia 1930 r. **Sąd Powiatowy.** nw 9993

Na wniosek jawnej spółki handlowej Dom Mody Józef
Wagowski i S-ka w Poznaniu, Wrocławska 37, o udzielenie
odroczenia wyplat, wyznacza się termin na 10 maja 1930 r.,
godz. 11, w Sądzie tutejszym, pokój 23 do rozpoznania sprawy.
Wierzycieli wzywa się, by przybyli na powyższy termin
celem udzielenia Sądowi wyjaśnień. Poznań, dnia 12 kwiet-
nia 1930. **Sąd Powiatowy 2a.** nw 9991

OBJEKTYW TO OKO
aparatu fotograficznego. Podobnie
jak człowiek w każdym swym ru-
chu i czynie od czasu jest zależ-
nym, tak i fotografia od sprawno-
ści obiektywu. Im on lepszy, tem
piękniejszy obraz, tem większa ra-
dostć Wasza! Dlatego też najwięk-
sze fabryki aparatów fotograficz-
nych zaopatrują je tylko w ZEIS-
SA TESSARY, najlepsze i wypró-
bowane obiektywy świata.
**Kupujcie aparaty fotograficzne
tylko z obiektywami.**

**ZEISS
Tessar**
Siła światła 1:2,7, 1:3,5, 1:4,5, 1:6,5.
Jedyny obiektyw do wszystkich
celów fotografii.
Składy przyborów fotograficznych
dostarczają aparaty fotograficzne
światowych fabryk tylko z Zeissa
obiektywami.
Obszerne katalogi F 101 bezpłatnie
z fabryki Carl Zeiss, Jena lub u jej
zastępców.

nw 10045

Na wniosek firmy Dom Towarowy Jan Okopiński w Po-
znaniu, ul. Pocztowa 1, zast. przez adwokatów Janiaka i
Wierusza w Poznaniu, o udzielenie odroczenia wyplat, wy-
znacza się termin na 8 maja 1930 r., godz. 11 30, w Sądzie
tutejszym, pokój 23 do rozpoznania sprawy. Wierzycieli
wzywa się, by przybyli na powyższy termin celem udzielenia
Sądowi wyjaśnień. Poznań, dnia 12 kwietnia 1930 r.
nw 9990 **Sąd Powiatowy 2a.**

PRZETARG PRZYMUSOWY
Dnia 23 kwietnia r. b., o godz. 11 przed południem, sprze-
dam we Wronkach, przy ul. Poznańskiej 81, publicznie naj-
więcej dającym za gotówkę: zw 23 014
samochód używany marki O. M.
Jul. Bronkowski, Wronki.

OGŁOSZENIA DROBNE
Ogłoszenia wśród drobnych:
1-linowy milimetr 60 groszy

Znak oferty (na przykład: z 18924, n 2735, d 1 790
i t. d. = 1 słowo.
Drobne ogłoszenia przyjmuje się do godziny 10

1 SPRZEDAŻE

Naręczonym
zareczynowe pierścionki, słubne
obrączki, zegareczki ręczne, ceny
od 16 do 100 zł. Dla napraw
wasna pracownia. Chwilkowski,
św. Marcin 40. zdw 44 905
Zugmunt Morawski
ul. Półwiejska 7, tel. 52-57
poleca obrazy i lustra po najniż-
szych cenach. zdw 44 972
Wózek
dziecięcy Brennabor nikiowane
podwozie w bardzo dobrym stanie
sprzedam Poplińskich 1, parter.
zdw 44 973

Sprzedam
restaurację połączoną z składem
kolonialnym i piekarnią, do tego
duży ogród owocowy, warzywny,
stacja kolejowa, szkoła i kościół
w miejscu. Cena 30.000 wpłaty
20.000, reszta na długie lata hi-
poteki. Zgłoszenia Kurjer Po-
znański rw 9568
Dom handlowy
ze składem przy najlepszym polo-
żeniu zaraz sprzedam, nadaje się
do każdej branży. Zgłoszenia: —
Rebeka Wajskopf, Wronki.
nw 10 383
Majątek
1.000 mórg ziemi buraczanej przy
cukrowni, przy szosie, pięknym
dworem, całkowicie obsiany oka-
zyna sprzedaż lub zamiana na
dom oraz wielki wybór majątków
różnych wielkości, małą wpłatą,
dogodne warunki. Włocławek.
Starodębska 12, m. 2, telefon 282
nw 10 386
Dwoje
drzwi normalnych zdrowych —
sprzedam, Marszałka Focha 41,
Adaszewski. zdw 44 987

Skład
z przyległym mieszkaniem (pow.
miasto) na sprzedaż zaraz. Oferty
do „Par“, Aleje Marcinkow-
skiego 11, pod 54.200.
Pw 10 910-54.200
Skład kapeluszy
z towarem, przyległe 3 pokojowe
mieszkanie, w mieście powiatow-
ym na Pomorzu, sprzedam za-
raz. Oferty upraszam pod „Ko-
rzystny“ do „Par“, Bydgoszcz.
Pw 10 907-63.230
Pianino
koncertowe czarne krzyżowe nie
drogo sprzedam. Aleje Marcinko-
wskiego 28 w podwórzu, kino
Casino, II. wejście, prawe skrzy-
dło, Jarmuskiewicz, zdw 44 985
Pianino
tando sprzedam, św. Marcin 47,
III. prawo. zdw 44 986
Samochód limuzyna
Fiat 509 w dobrym stanie oka-
zynie do nabycia. Inform. Po-
znań, Patrona Jackowskiego 27,
III. p., lewo. jw 3 725

Więszą ilość banknotów
niemieckich 1000 mk. z czerw-
nym stemplem prawdziwe z r.
1910 a złotych 2,95 do oddania.
Zgłoszenia skrzynka pocztowa 51,
Toruń. zdw 44 957

2850
Wytworne
silne, wyrób polskiego robotnika
całe skórzane pod gwarancją!
Przyjdź i zobacz okna wystawo-
we Fabrycznego składu obuwia
„Waza“, ul. Wrocławska 15.
Pw 10 914-16.177

Mały
domek murowany na sprzedaż.
Ul. Garbarska 82, Mosina.
nw 10 373
Młyn
w powiatowym mieście, zapęd,
motor ropowy (Diesla) 25 kon., 2
pary walców, 1 kamień, dom
miesz. 5 pokoi, stodoła, 2 roli
itd. zaraz do sprzedania. Zgło-
szenia do Kurjera zdw 44 952
Rabarber
w większych i mniejszych ilo-
ściach po cenie targowej ma do
oddania Fr. Matysiak, Wolsztyn.
zdw 44 948
Restauracja
zaraz do objęcia, miasto powia-
towe, potrzeba 4 000 zł. Kurjer
Poznański zdw 44 947
Bielizna
krawaty, laski, parasole, czapki,
biżuterie, galanterie kupisz naj-
taniej w Warszawskim Składzie
Fabrycznym, Jądwiga Podbiel-
ska, Poznań Wielkie Garbary 40,
narożnik Wodnej. zdw 44 830/1

Pianino
czarne, krzyżowe spiesznie sprze-
dam 1 150 zł. Ul. Zwierzyniecka
18, Zielonacki. zdw 44 943
Parcele
śródmieście, Łazarzu, Jeżycach,
Ratajach, Wildzie, Debcu Ławic-
cy Solaczu, Winiarach pod do-
wólną budowę, dogodnych wa-
runkach sprzedam. Zgłoszenia:
Hodowaniak, „Biuro Pracy“, pl.
Wolności 9, III. piętro, dom o-
grodowy. zdw 44 950
Bufet
ciemny dąb, 6 krzesel, 2 fotelo
kryte skóra sprzedam. Mickiewi-
cza 28, parter. zdw 44 963
Telefon
mój przy Starym Rynku oddam
korzystnie. Oferty do Kurjera
Poznańskiego, filia Stary Rynek
rw 9579
Kamienice
sprzedam wolne mieszkanie trzy-
pokojowe, wpłata 27.000 dochód
4.500. Oferty Kurjer Stary Ry-
nek rw 9583

Fortepian
skrzydło w dobrym stanie 300 zł
Gósciniak. Warownia reformato-
wów, Śródka zdw 44 994

Za 25 zł
sprzedam płyty na umywalnie i
stółki. Wierzbicice 55, II. pr.
zdw 44 995

Szafkę
do zegara sprzedaje stolarnia ul.
Kwiatowa 10. zdw 44 918

Gramofon
tanie sprzedaje Stolarnia Kwiatowa
10. zdw 44 920

Kolarze
Na otwarcie sezonu cyngle Wol-
berg rowery wysięgowe naj-
lepszych fabryk światowych poleca
tanie Fr. Sarnowski, Poznań-
Jeżyce, Staszica 1. zdw 44 950

Wózek
dziecięcy na sprzedaż. Łakowa
17, podwórze. II. lewo. zdw 44 827

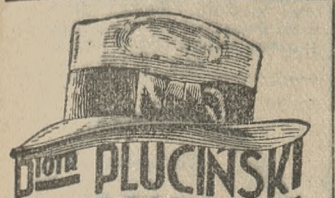
Sportowy
mało używany sprzedam. Mo-
stowa 51, II., prawo. zdw 44 922

Wózek
sportowy sprzedam. Knapik, ul.
Zwierzyńska 20, IV. zdw 44 968

Salony
mahonjowe komody orzechowe,
mahonjowe, brzożowe, toalety,
witriny, biblioteki, stoły krzesła,
fotele, świeczniki, żydowskie, we-
nekie srebrne tace, półmiski,
cukiernicze zastawy do owoców
porcelana dekoracyjna, kryszta-
ły brzożowe, brzożowe, brzożowe
Płoto. Aleje Marcinkowskiego 28
Pw 10 345-13.200

Gramofony
płyty, przybory
najtaniej. Aleje Marcinkowskie-
go 8, piętro. zdw 44 497

Dom Czerwonej
Apteki na St. Rynku 37 otrzymał
obrzędnym transport wiosennych
kapeluszy! Sprzedaje najtaniej,
bo chce najwięcej kapeluszy
sprzedać w Poznaniu!
Pw 10 840-14.137

Samochód
kryty „Essex” 4 osobowy prawie
nowy okazuje się sprzedam. Zgło-
szenia do „Par” Aleje Marcinko-
wskiego 11, pod nr. 16.113,
Pw 10 885-16.113

Gramofony
Gramofony
sprzedaje najtaniej Feliks Bałot,
Woźna 12. zdw 43 754

Suknię
sprzedam. Mińska 3, III., lewo.
zdw 44 376

Wielki dom
ze składem bławatów i konfekcji
sprzedam lub wydzierżawie. Naj-
lepsze miejsce, gimnazjum, semi-
narium, wydziałowa, fabryczki,
sąd. Zgłoszenia Kurjer
zdw 44 806

Futra
lisy, skóry na płaszczki letnie. —
największe nowości mody, nigdzie
nie kupisz tak tanio jak u
Dobrowskiego. Marcina 1.
zdw 43 622

Używany Shaping
w dobrym stanie, 300 m/m skok
i tokarnia i wtr. toku korzystnie
do sprzedania. W. Gierczyński
i S-ka, Poznań, św. Marcina 13.
zdw 44 688

Płyty, gramofony!
ostatnie nowości w wielkim wy-
borze najkorzystniej „Tani
Skład”, Poznań, Woźna 10
zdw 44 419

Śpichrz
z boczną kolejką bardzo tanio
na sprzedaż. Łaskawe zgło-
szenia uprasza się do Kurjera
zdw 44 560

55 złotych
serwis obiadowy kompl. 12 osób,
porcelana, noże, widelce, apłaka
28 zł, serwis do kawy 8 1/2 zł,
sprzedaje tylko Hurtownia Por-
celany, Wroniecka 24, podwórze,
zdw 44 903

Rekawiczki
damskie, męskie, dziecięce, w ol-
brzymim wyborze, bogaty asorty-
ment kupisz najtaniej w War-
szawskim Składzie Fabrycznym,
Jadwiga Podbielska, Poznań,
Wielkie Garbary 40, narożnik
Wodnej. zdw 44 825/6

Pończochy
Bemberga od 4,75 zł. Pół d'ecose
prima od 3,90 zł w wielkim wy-
borze najtaniej w Warszawskim
Składzie Fabrycznym, Jadwiga
Podbielska, Poznań, Wielkie Gar-
bary 40, narożnik Wodnej.
zdw 44 828/9

Kanapy
leżanki, kluby, materace własny
wzrost, wykonanie pierwszorzęd-
ne, najtaniej za gotówkę, raty.
Strzelecka 31, skład kanap.
zdw 44 937-8

Reklamówkę samochod
po gruntownym remoncie na zu-
pełnie nowych oponach, gotowy
do jazdy tanio sprzedam. Zgło-
szenia Jachowski, restauracja,
Poznań, Wrocławska 30.
zdw 44 933-4

Porcelana
czechosłowacka nadkompletna na
sprzedaż. ul. Mickiewicza 23,
zdw 44 962

Meble
po niskich cenach poleca Plucin-
ski, Wodna 7. Odstawiam wła-
sny samochodem. zdw 43 972

Parcela
budowlana za wpłatą 400 złotych
do sprzedania. Białkowski, Wro-
niecka 18. Pw 9 591-2

Pończochy
piękne, dobre, tanie —
A. Szymański, Poznań
św. Marcina 1
specjalny skład poń-
czoch.
Pw 10 394-15.186

Meble
na raty i za gotówkę po naj-
niższych cenach poleca Szpryncer-
Wielka 13. Klienci zamieszca-
wey odstawiemy własnym samo-
chodem. Pw 9 577

Mam
do sprzedania prasę do drenów,
tarczę rozmaitej wielkości, śli-
maki, 2 wentylatory do młyna, 1
krajankę do butaków, ziemi-
niaków i t. p. 2 strugarki do ziemi-
niaków i marchwi, 2 magnety
marki Deutscha, kolejkę polną
500 mm, i 2 łamacze do kuchn.
Krotoszyn, skrzyżka pocztowa 7,
dw 4823

Potrzebni
sprzedawcy — sprzedawczyni.
Zgłaszać się L. O. P. P., Kanta-
ka 4, Tunel Europejski, dw 4773

Skład
papieru i introligatornie z maszy-
nami sprzedam korzystnie za go-
tówkę. Zgłoszenia Kurjer
zdw 44 892

Pianino
krzyżowe zagraniczne. Skryta 8,
III. zdw 44 899

3 motory
stacyjne 2 do 20 k. m. Deimler
i Deutz na naftę i benzol korzy-
stnie sprzedam. Czerniak, Kór-
nik. zdw 44 955

25
mórg blisko Poznania sprzedam
tanie lub zamienię na samochód.
Poznań, Wrocławska 22, Cyra-
niak. zdw 44 901

Piekarnia
w pełnym biegu, bardzo dobrze
prosperująca z mieszkaniem z po-
wodnym wyjazdem do sprzedania. —
Adres wskaże Kurjer zdw 44 882

Gospodarstwo
w mieście, powiat Chodzież, trzy
morgi dobrej ziemi, nadające się
do ogrodnictwa, dla dobrego rze-
mieśnika, instalatora i t. p., ce-
na 12 000 zł. Również jest do na-
bycia maszyna do wytłoczenia
oleju, cała z metalu, używać
można ją ręcznie lub w konie.
Oferty do Kurjera zdw 44 872

Fortepian
skrzydło i mandolina w bardzo
dobrym stanie na sprzedaż lub
poszukuje się pożyczki do 2 500
zł. 1/2 roku z powyższymi przed-
miotami jako zastaw. Zgłoszenia
do Kurjera Poznańskiego
nr 10 371

6 osobowy
samochód lanolei „Chenard Wal-
cker” mało używany i motocykl
„Puch” do sprzedania. Krotoszyn
skrzyżka pocztowa 7. dw 4822

Piekarnia
w najlepszym położeniu, koło
Poznania z powodu choroby, 4 500
zł objęcie. Zgłoszenia Kurjer
zdw 44 821

Wózek
dziecięcy sprzedam. Dzińska,
Górna Wilda 102. zdw 44 813

Skład
rzeźniczy z mieszkaniem, zapędem
elektrycznym sprzedam 10 000 go-
tówką. Adres Kurjer zdw 44 811

Dom Wolsztynie
z składem komisowym, ogrodem,
blisko rynku tanio do sprzedania
lub wydzierżawienia. Zgłoszenia
Wolsztyn, Poznańska 19
zdw 44 013/4

Największy
wybór w kape-
luszach męskich
poleca po ce-
nach najtań-
szych A. Pie-
trzykowski, ul.
Wielka 8.
Pw 10 768-12.381

Parcela — Parcela
Łazarzu, Jeżycach, Winiarach,
Solaczu, Wildzie, Ratajach oraz
centrum najtaniej, najdogodniej-
szych warunkach sprzedaje Biu-
ro Techniczno-Agrarne, Pl. Wol-
ności 9. zdw 44 529

Magazyn obuwia
położony w najlepszym punkcie
miasta Grudziądz, natychmiast
do sprzedania. Zgłoszenia przy-
muje W. Reder, Hotel Central-
ny, Grudziądz. zdw 44 837

5 KUP'IA

Brylanty
złoto, srebro itd kupuje F. Tar-
kowska, Poznań Plac Wolności
11. Pw 9 656-10.111

Kupię
używany piec kuchenny. Oferty
z ceną Kurjer nr 9590

Dom
lub wille w Poznaniu kupię przy
wpłacie 15—20 000 Adres Kurjer
zdw 44 812

Wille
lub dom kupię 7—10 pokoi, z do-
brym, wygodnym rozkładem, mo-
żliwie z ogródkiem Zaplace go-
tówką. Warunek: cała wolna.
Zgłoszenia Kurjer Poznański
zdw 44 853

Rower
używany kupię „Motor”. Da-
browskiego 7. zdw 44 816

Fotoapar
kupię. Oferty Kurjer zdw 44 876

Poszukuję
stajni na 8 do 10 koni. Czecho-
ski, W. Garbary 8. zdw 44 932

Parcelę
na Łazarzu kupię. Oferty Kurjer
zdw 44 960

Fotograficzny
aparatusi walize kupię. Zgłosze-
nia Kurjer zdw 44 929

Burko
używane kupimy zaraz. Oferty
Kurjer zdw 44 609

Poszukujemy
większej ilości wspólnych szaf
używanych ale dobrze utrzymanych
do garderoby dla personelu
biurowego i fabrycznego i prosim
o złożenie oferty do „Par”
Aleje Marcinkowskiego 11, pod
nr. C. 24.46 Pw 10 877-C. 24.46

6 KAMIENICE

Parcelę
pod budowę w Puszczykowie po
2 500 zł sprzedam. Metzler ul.
Mińska 2, III. p. zdw 44 770

Dom
z ogrodem i wolnym mieszkaniem
w mieście powiatowym spiesznie
sprzedam lub wydzierżawie. —
Oferty Kurjer zdw 44 873

Kamienicę
przy wpłacie 130 000 kupię. Mie-
szkanie dla nabywcy trzypoko-
jowe. Oferty Kurjer zdw 44 974.
Pośrednicy wykluczeni.

7 PIĘ IADZ

25.000 zł
list hipoteczny reszta ceny kup-
na na folwarku płatne za 2 lata.
sprzedam za 20 000. Zgłoszenia
„Par” Aleje Marcinkowskiego
11, pod nr. 16.58. Pw 10 868-16.58

Pożyczki
od 5—10 000 złotych gwarancja
hipoteczna na 50 morg gospodar-
stwa. poszukuje na wysoki pro-
cent. Zgłoszenia Jan Borowiak,
Jerka p. Kościan. zdw 44 601

Majątek
rycerski z ładnym parkiem nie-
daleko Poznania, da zupełnie
wolne utrzymanie na przeciąg
maj-lipiec lub czerwiec—sier-
pień za wypożyczeniem na 3 mie-
siące 6 000 zł które zostaną cal-
kowicie zabezpieczone. Oferty
Kurjer zdw 44 865

70 zł
pożyczki na 2 miesiące poszuku-
ją osoby inteligentne (sieroty).
Procent wysoki. Spieszne ofe-
rty Kurjer zdw 44 912

Pożyczki
6—8 000 na 1. hipoteke poszukuje
zaraz, procent podług usody. —
Zgłoszenia Kurjer nr 9581

8 DO WYNAJĘCIA

Mieszkanie
4 pokojowe, kuchnia, duże, ładne
słoneczne, czynszem 120 zł, 1—2
lata zgóry. Adres Kurjer
zdw 44 824

Mieszkanie
w Inowrocławiu
6-cio pokojowe z wszelkim kom-
fortem, w pobliżu Solanek, Aleje
Sienkiewicza nr 17, telefon nr.
470 do wynajęcia. Łaskawe zgło-
szenia do Kurjera Poznańskiego
pod zdw 44 814

Mieszkanie
6 pokojowe z komfortem we wili
przy ulicy Gnieźnieńskiej 7 we
Wrześni zaraz do wynajęcia. —
Wincenty Waszak, Września, ul.
Gnieźnieńska 7. zdw 44 555

Mieszkanie
1 i 2 pokoje kuchnia za czynszem
zgóry wynajmie „Pawilon”, Mar-
szalka Pocha 15. zdw 44 908/9

Mieszkanie
pokój, kuchnię wydzierżawie. —
Brycki, Junkiowo. zdw 44 841

Mieszkanie
jednopokojowe, parter, z mebla-
mi z powodu wyjazdu oddam za
750 zł, w tem rok dzierżawa, za
zgodą właściciela Suchylas przy
Poznaniu, poczta Słotki, Zyg-
munt Styperek, zdw 44 822

Oddam
2 mieszkania po 1 i pokoju i kuch-
ni, nowo pobudowane na parte-
rze. Główna, ul. Gnieźnieńska 74.
zdw 44 870

Mieszkanie
pokój kuchnia, z meblami do od-
stąpienia od gospodarza. Mar-
szalka Pocha 67, IV., m. Rzad-
kiewicz. zdw 44 916

Mieszkanie
2 pokoje z kuchnią do wynajęcia
wprost od gospodarza. Sokolow-
ska, Chwaliszewo 53/59.
zdw 44 971

Mieszkanie
4 pokojowe z wygodami na II.
piętrze w śródmieściu oddam z
meblami. Poważni reflektanci
zechcą się zgłosić do Kurjera
zdw 44 921

Mieszkanie
próżnego względnie umeblowa-
nego, używaniem kuchni poszukuje
bezdzielnego młode małżeństwo na
stałej posadzie od 1 maja. Oferty
upraszam Kurjer zdw 44 886

Poszukuje
pokojów umeblowanego w oko-
licach Placu Wolności z możliwością
korzystania pianina lub fortepiana.
Zgłoszenia proszę do Kurjera
Poznańskiego zdw 44 806

Mieszkania
ośmiopokojowe, komfortowe, oko-
lica Matejki, częściowo umeblowa-
ne, dzierżawa niska. Cztero-
pokojowe, odnowione, komforto-
we, centrum miasta, lekarzowi,
adwokatowi, przemysłowcowi, —
częściowo umeblowane. Ośmio-
pokojowe, odnowione, komforto-
we, okolica Górczyna tylko rocz-
na dzierżawa, objęcie natchy-
miast. Zgłoszenia: Hodowianki,
„Biuro Pracy”, plac Wolności 9,
III. piętro, dom ogrodowy.
zdw 44 931

Czteropokojowe
komfortowe mieszkanie wolne. —
Czarnecki, Ratajczaka 13.
zdw 44 939

Mieszkanie
1, 2, 3, 4, 5, 6 pokojowe za dzier-
żawę lub meblami zaraz wolne.
Zgłoszenia Szczepański, Kantaka
5, I. zdw 44 938

Pokój
za dzierżawę Gospodarz. Żydow-
ska 5. rw 9584

4
pokoje 2 000 objęcie zaraz. Go-
spodarz. Żydowska 5. rw 9585

Przeróbka
dwupokojowego mieszkania 500
złoty. Zgłoszenia „Fragut”, ul.
Półwiejska 31, I zdw 44 992

Poszukuję
1—2 pokoi, kuchni, czynsz 2 lata
zgóry Zgłoszenia Kurjer
zdw 40 893

Mieszkania
przyjemnego, słonecznego, z kom-
fortem i wygodami poszukuje,
7—9 pokoi, Dzierżawa na dwa
lata zgóry. Zgłoszenia Kurjer
Poznański zdw 44 884

Mieszkania
3—4 pokojowe wygodami nie
wyżej drugiego piętra poszukuje
zaraz, ewentualnie pożyczka. —
Oferty Kurjer zdw 44 847

Poszukuje
1—2 pokoi z kuchnią parter, front
lub I. p. wprost od gospodarza.
Dzierżawa zgóry. Oferty Kurjer
zdw 44 904

11 POKOJE UMEBL.

Pokój
niekrepujący willa Debiec. Adres
Kurjer zdw 44 651

Pokój
duży słoneczny próżny do wynaj-
ęcia od gospodarza Obejrzę
można od 5—6 godz. Ekles, De-
biec, ul. Szczepana. zdw 44 833

Pokój
umeblowany balkonowy, elektry-
ka, łazienka w nowym domu. —
Śniadeckich 32 a, III. prawo, wej-
ście Parkowa. zdw 44 820

Pokój
umeblowany, słoneczny, niekre-
pujący, wszelkie wygody, wolny
od 1. V. dla samotnego oficera.
Zgłoszenia pisemne do Kurjera
zdw 44 815

Pokój
utrzymanie 2 inteligentnych pań.
Pocztowa 28. Drowa Korbińska.
zdw 44 867

Eleganckie
2 frontowe gabinet, sypialnia
wynajmie. Pocztowa 21, I., prawo.
zdw 44 875

Pokój
elegancko umeblowany z niekre-
pującem wejściem dla pana z
wyższej sfery do wynajęcia zaraz
Oferty Kurjer zdw 44 893

Pokój
wspólny dla panów zaraz do wy-
najęcia. Pawłowska, ul. Mosto-
wa 4, parter, prawo. zdw 44 931

Duży
pokój dwóm, trzem lepszym pan-
om, paniom, małżeństwu wy-
najmie. Dąbrowskiego 82, II.,
prawo. jw 3 727

Pokoik
pościela, kawa 35 zł zaraz skrom-
nemu panu, poczatek Jeżyce. —
Adres wskaże Kurjer zdw 44 906

Pokój
z obiadem 2 osoby wynajmie.
Fredry 4, III. zdw 44 967

Pokój
umeblowany wynajmie. Wolnica 3
parter, lewo. rw 9588

Śródmieście
pokój dobrze umeblowany, elek-
tryczność zaraz wynajmie. Mar-
cinkowskiego 16, II. prawo.
zdw 44 908

Pokój
czysty oddzielny. Kopernika 3,
IV. prawe schody. zdw 44 671

Pokój
1 lub 2 panom wynajmie od 1. 5.
Kopernika 5, III., lewo. zdw 44 919

12 SZUKA POKOJU

Pokoju
próżnego względnie umeblowa-
nego, używaniem kuchni poszukuje
bezdzielnego młode małżeństwo na
stałej posadzie od 1 maja. Oferty
upraszam Kurjer zdw 44 886

Poszukuje
pokojów umeblowanego w oko-
licach Placu Wolności z możliwością
korzystania pianina lub fortepiana.
Zgłoszenia proszę do Kurjera
Poznańskiego zdw 44 806

Poszukuję
zaraz pokój czystego, śródmie-
ściu, parter, I. piętro, solidny.
stary pan Oferty Kurjer
zdw 44 969

Eleganckiego
niekrepującego pokoju poszukuje
inteligentny ziemianin u osoby
samotnej. Oferty Kurjer
zdw 44 848

Młody
inteligentny pan poszukuje poko-
ju z pościelą, Warunek: zupełnie
niekrepujący i czysty. Zgłoszenia
z ceną do Kurjera zdw 44 859

Krawcowa
poszukuje pokójku wzamian za
szycie. Oferty Kurjer zdw 44 888

13 LOKALE

Lokal
biurowy, 2 pokoje, elegancko ur-
ządzony, plac Wolności oddam.
Oferty Kurjer zdw 44 526

Skład paszy
elektrycznym zapędem, dobrze
prosperujący sprzedam. Zgłosze-
nia Kurjer zdw 44 623

Składu
ewentualnie suterennego z mie-
szkaniem poszukuje, czynsz zgó-
ry. Zgłoszenia Kurjer zdw 43 082

Poszukuje
ubikacji na warsztat mechanicz-
ny w śródmieściu. Zgłoszenia do
Kurjera zdw 44 975

14 DZIERŻAWY

Skład
4 pokoje, kuchnia, nadaje się na
każdą branżę szczególnie na bła-
waty, konfekcje, wydzierżawi —
właściciel, Adres Kurjer
zdw 44 823

Wydzierżawię
wille w Puszczykowie Zgłoszenia
do Kurjera Poznańskiego
zdw 44 852

Piekarnia
w powiatowym mieście zaraz do
wydzierżawienia. Zgłoszenia pi-
sienne Kurjer zdw 44 956

**Kuchnię, restaurację,
ogrodem Puszczykowie**
85 pokojowej wili, położonej pro-
czo nad Wartą, najruchliwszym
miejscu wycieczkowym, z kompl.
urządzeniem restauracyjnym, 2
pokojami umeblowanymi, odsta-
pie na sezon letni, osobie facho-
wej na własny rachunek. Do
przejęcia potrzeba z kaucją 3 000
zł. Zgłoszenia Pawlak, Poznań,
Łakowa 18, telefon 1777.
zdw 44 935

Kiosk
restauracyjny w Puszczykowie
nad Wartą naprzeciw plaży na-
tychmiast odstąpię na sezon. —
Pawlak, Łakowa 18, tel. 1777
zdw 44 936

15 LEPIŃSKA

25 % upustu
sezon wiosenny Letnisko Mormi-
nowko, stacja, poczta Ostroróg,
telefon 5, rodziny udogodnienia,
Prospekty. zdw 44 645

Zaleszczyki
nad Dniestrem Słońce, ciepłe po-
wietrze, kąpiele, plaża, obfitość
jarzyn i owoców. Pierwszorzędny
pensjonat, „Świt” A. Psarskiej,
poleca pokoje z wykwintem u-

Urządnic gospodarczy
który ostatnio lata pracował w biurach wojskowych. prosi o posadę pisarza gospodarczego. — Oferty Kurjer Poznański zdw 44 634

Rutynowany
żelaznik do składu detalicznego lub magazyniera poszukuje posady. Oferty Kurjer zdw 44 635

Kierownik
krochmalni i gorzeln. wykształcenie średnie, lat 45. kilkonastoletnia praktyka, zmienił posadę od 1 lipca r. b. Przyjmie oddzielnie krochmalnie — gorzelnie z oddziałem rektyfikacyjnym — platkarnie. — Zgłoszenia Kurjer Poznański pod zdw 31 654

Prośba
ogrodnik starszy, żonaty z małą rodziną, będący dłuższy czas bez pracy, posiadający dobre świadectwa, znający się na centralnym ogrzewaniu przyjmie jakakolwiek posadę najchętniej portierstwo w willi lub stróżstwo. Łaskawe oferty Kurjer zdw 43 599

Technik budowl.
z równoczesną praktyką w książkowości ostatnio na kierowniczym stanowisku, poszukuje posady; miejscowość obojętna. Łaskawe zgłoszenia pod zdw 44 011

Emerytowany
urządnic poszukuje kierowniczej posady w skądzie kolonialnym, ewentualnie biurowej w urzędzie państwowym lub samorządowym. Oferty Kurjer zdw 44 336

Książkowy
sila kierownicza zmienił posadę. Łaskawe zgłoszenia Kurjer zdw 44 423

Chłopiec
dobrze wychowany pragnie wyuczyć się fryzjerstwa na prowincji. Łaskawe zgłoszenia do Kurjera rw 9575

Podróżujący
z branży maszyn poszukuje posady także w innej branży. Łaskawe oferty Kurjer zdw 44 245

Dla fabryki Lin Stalowych na Górnym Śląsku poszukiwani poważni zastępcy
na okręg pomorski i poznański. Zgłoszenia do generalnego przedstawiciela „Silesiana” Sp. z o. o. Katowice, ul. Szkolna 8. Tw 1866

Asystentka
tech. den. szuka posady. Kurjer zdw 44 832

Posady
inkasenta lub tem podobnej poszukuje, mogą dać gwarancje na nieruchomości, wartości 30 000 zł. Zgłoszenia Kurjer zdw 44 818

Pomocnik
gospodarczy sumienny, pracowity, poszukuje posady, chętnie przyjmie jakakolwiek inną pracę. Łaskawe oferty do Kurjera zdw 44 610

Bona
inteligentna, kochająca dzieci poszukuje posady. Zgłoszenia Kurjer zdw 44 853

Młoda dzielna książkowna
obeznana z książkowością amerykańską, wekslami, kasa i pisanie na maszynach poszukuje posady zaraz lub później. Oferty Kurjer zdw 44 880

Pokojowa
z dobrymi świadectwami poszukuje posady na wyjazd lub letnisko. Oferty Kurjer zdw 44 877

Służąca
poszukuje posady zaraz. Oferty Kurjer zdw 44 907

Panienska
z roczną praktyką poszukuje posady do biura od 1. 5. lub 15. 5. 30. Oferty Kurjer Poznański zdw 44 970

Biurowy
samodzielny w średnim wieku, obojętny w sprawach sądowych i egzycyjących, szuka posady jako inkasent, magazynier, placowy. Zgłoszenia Kurjer rw 9582

DZISIAJ W KINIE
Apollo: „Upiory Stepu”.
Casino: „Miłość bez grosza”.
Colosseum Włóczęgi Morza.
Dom Rzemieślniczy, ul. Fr. Ratajczaka 21: „Chrystus Zwycięzcy”.
Edison: „Spelunka”.
Metropolis: „Przybłęda”.
Odeon: „Dzwonnik z Notre Dame”.
Reinassance: „Naszyjnik za 1 000 000 dolarów i karjera Cowboya”.
Słońce: „Parada wiosenna”.
Wilsona: „Upadek Babilonu”.

Kasjer
książkowy, z praktyką bankową oraz w większych majątkach ziemskich, obeznan z wszelkimi pracami biurowymi, poszukuje posady na wsi lub w mieście. Kaucja do dyspozycji. Łaskawe zgłoszenia upraszam do Kurjera Pozn. zdw 44 950

Ekspedjentka
z branży materiałów piśmiennych biegle w języku polskim i niemieckim, pisząca także na maszynie, szuka posady najchętniej z utrzymaniem. Adres wkaże Kurjer zdw 44 946

Dziewczyna
lat 20, umiejąca gotować poszukuje posady. Oferty Kurjer zdw 44 990

Żyrardowskie pończochy i skarpety
prowadzi stale hurtownia Pw 10361-14,85
KAZIMIERZ TWAROWSKI, Poznań, St. Rynek 76, I. p. obok apteki Pod Lwem. Tel. 10-21.

Praktykanta
gospodarskiego z szkoła rolnicza oraz 1 do 2-letnią praktyką, z rodziny włościańskiej poszukuje najchętniej bez wzajemnego wynagrodzenia. Oferty Kurjer zdw 44 864

Za
pożyczkę 700 zł dam pracę robotnikowi Goderski, Dąbrowskiego 79. zdw 44 958

Apteka
w Poznaniu poszukuje sily technicznej żeńskiej zaraz lub 1. V. i uczeniycy z maturą. Zgłoszenia do Kurjera zdw 44 840

Bona
inteligentna także do pomocy w lekcyjach potrzebna zaraz do Ostrowa. Zgłoszenia Kurjer zdw 44 844

Pomocnik
fryzjerski potrzebny na wypożyczkę, Rybaki 10. zdw 44 898

Poszukujemy
gospodyn na wieś, dobre warunki. Wymagane: pierwszorzędne gotowanie, pieczenie, zaprawę, chów drobiu. Zgłoszenia pod zdw 44 954

Wspólnika
na taksówkę samochodową, najchętniej szofera. Oferty Kurjer zdw 44 887

Dziewczyna
z dobrymi świadectwami, z własną pościelą, z gotowaniem praniem potrzebna od 1 maja. Zgłoszenia Skarbowa 13. III. 6-8 godziny. zdw 44 868

Chcesz
otrzymać posadę? Musisz ukończyć kursy fachowe korespondencyjne profesora Sekulowicza — Warszawa 26 wawia 42 n. Kursy wyuczają listownię buchalterji, rachunkowości kupieckiej korespondencji handlowej stenografji, nauki handlu prawa, kaligrafji, pisania na maszynach towaroznawstwa — angielskiego, francuskiego niemieckiego, piśmowni oraz gramatyki polskiej. Po ukończeniu świadectwo. Zgłoszenia prospektów. nw 10 074

Nowy zawód
zdobędziesz w ciągu 6-8 tygodni za zł 150.— zapisując się na kurs siferski do najstarszych kursów kierowców samochodowych J. Piatkowskiego w Poznaniu, ul. Piotra Wawrzynka 28-30, tel. 78-80. zdw 43 894

Posady
zaraz do objęcia magazynier do fabryki, szofer do przedsiębiorstwa samochodowego, bufetowy do kiosku z wyszynkiem kaucja 1.000-1.500 złotych. Zgłoszenia „Pawilon”. Poznań, Marszałka Focha 15. zdw 44 910/11

Pomocnik
fryzjerski potrzebny zaraz. Dąbrowskiego 52. zdw 44 991

Pomocnik
fryzjerski może się zgłosić. Kosielnia 11. zdw 44 925

Pomocnik
fryzjerski potrzebny na stałą posadę. Górna Wilda 106. zdw 44 926

Fryzjerskiego
pomocnika na dobrą i stałą posadę potrzebuję zaraz. Składowa 5-7. zdw 44 917

Gospodyn - kucharka
potrzebna od 1 maja rb. na majątek do samotnego pana. Wymaga się znajomości bardzo dobrej kuchni. Zgłoszenia z odpisami świadectw i referencyj z podaniem wieku, do Kurjera zdw 44 949

NA ŚWIĘTA
Oliwę prowancką, Oplátky do mazurków, Farbki do jaj i wszelkie artykuły świąteczne poleca po znanych tanich cenach
CENTRALNA DROGERJA J. CZEPczyński,
POZNAŃ, STARY RYNEK 8. Telefony: 33-24, 33-15, 32-38, 31-15.
Pw 10 789-16,183

500 zł
kaucji dam za otrzymanie posady szofera względnie monter samodzielnego, z dobrymi świadectwami miejscowość obojętna. — Oferty Kurjer Stary Rynek rw 9577

Były szofer
inkasent i podróżujący z dobrymi świadectwami, lat 30, żonaty ewentl. z własnym autem szuka posady. Oferty Kurjer zdw 44 979

Biuralistka
znajomość wszelkich prac biurowych, ładny charakter pisma, poszukuje posady. Oferty Kurjer zdw 44 939

23 WOLNE MIEJSCA
Kolporterów
do sprzedaży nowego wydania Księgi Adresowej miasta Poznania, za wysoka prowizja poszukuje się Oferty Kurjer zdw 44 333

Panienska
inteligentnej poszukuje od 1 maja do trzech dziewczyn 4-8 lat. Zgłoszenia z odpisami świadectw Doktorowa Zambrzycka, Grudziądz, Ogrodowa 35. dw 4821

Służąca
młodsza do wszystkiego potrzebna zaraz. Musiał, Grobla 27a. I. zdw 44 701

Książkowy (a)
obeznany z prowadzeniem żurnala ameryk. potrzebny. Zgłoszenia z podaniem pensji i odpisami świadectw do Kurjera zdw 44 723

Dziewczyna
zdrowa i czysta, potrzebna do domu lekarza na prowincji do wszelkiej pracy domowej. Zgłoszenia Kurjer dw 4819

2 czeladników
szewskich na nowe i reparacje, przyjmie na stałe zaraz. Jedrasiak, Piaskowa 1. rw 9 586-7

Dentysta
uprawniony do samodzielnego prowadzenia praktyki dentystycznej tylko w operatywie, potrzebny od 1. 5. 30 r. lub 1. 6. 30 r. Zgłoszenia do Kurjera zdw 44 951

Fryzjer
męski może się zaraz zgłosić. S. Ratajczak, Aleje Marcinkowskie-go 20. zdw 44 923

Służąca
uczciwa, zdrowa, czysta, z dobrem gotowaniem potrzebna. — Zgłoszenia od 4-6 Duchowska, Pocztowa 21. zdw 44 838

Służący - szofer
1 maja potrzebny na małą Tatre kawaler 25-35, dobre świadectwa ziemiańskie, prawo jazdy. Skarżyński, Świeciny Ostrowy zdw 44 862

Odnaczenie Fortepianów A. Drygas
Poznań, ulica Kantaka nr. 5
Państwowym Medalem Złotym
jest najwyższe i gwarantuje pierwszorzędna jakość naszych fabrykatów.
Pianina okazyjne za 1.900 zł z pełną gwarancją.
Pw 10 906-16,174

Służąca
samodzielną do gotowaniem potrzebna zaraz. Władysław Trawiński, skład kolonialny, Wrońska 12. rw 9589

Pomocnika
fryzjerskiego poszukuje. Plac Działowy 11. zdw 44 993

Podręczne
kwalifikowane do konfekcji damskiej potrzebne. Papier, ul. Zydowska 4. zdw 44 846

Bona
inteligentna z dobrymi świadectwami potrzebna. Zgłoszenia Kurjer zdw 44 866

Fryzjerka
na wypożyczkę może się zgłosić. Św. Marcin 14. zdw 44 915

Fryzjerski
pomocnik na wypożyczkę potrzebny. Strzelecka 33. zdw 44 902

Panienska
inteligentna młodsza potrzebna do składu. Zgłoszenia św. Marcin 43, skład fortepianów. zdw 44 889

Monterzy
specjaliści na rury drzewne przy budowie mlyna potrzebni. Inż. Sobalski i Szafarkiewicz Poznań ul. Wenecjańska 6. zdw 44 891

Stenotypistka
znająca stenografię polsko-niemiecką, język francuski w słowie i piśmie, biegle oraz 2 uczeni handlowych z ukończoną Szkoła Handlową przyjmie poważną instytucja handlową. Zgłoszenia i piśmienne wyczerpujące z podaniem referencji do Kurjera zdw 44 894

Pomocnik
fryzjerski na stałą posadę potrzebny. J. Gnacy, Marsz. Focha 83. zdw 44 896

Pomocnik
fryzjerski potrzebny, 3 Maja 6. zdw 44 897

Dziewczę
czyta, zdrowe do dzieci potrzebne zaraz. Cristal, Gwarna 20. zdw 44 976

Poszukuje
zaraz dobrego szofera na autobus. Kaucja 500 zł pożądana. Osmański, Strzelno. zdw 44 871

Dochodząca
przyjmie starszy pan. Staszica 20, lewo. zdw 44 851

Potrzebny
młodszy pomocnik cukierniczy, dobry fachowiec od 1. 5. 1930. Kawiarnia Wł. Dobrowolski, Środa, Rynkowa 5. zdw 44 856

NA DYNGUS Wody kolońskie, perfumy, zegarki rozpylające
oraz wszelkie artykuły kosmetyczne i toaletowe poleca po znanych tanich cenach
Centralna Drogerja J. Czepczyński
Poznań, Stary Rynek 8. Telef. 33-24, 33-15, 32-38, 31-15.

Służąca
wiejska z gotowaniem do wszystkiego potrzebna od 1 maja miesięcznie 60 zł. Pojanie dotychczasowych miejsc zajęć. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdw 44 736

Apteka
małomiejka Włkp. szuka stalego aptekarza zastępcę. Oferty Kurjer dw 4812

Od 1 maja
poszukuje panny z lepszej rodziny, dobrze wychowanej, uczciwej skromnej, czystej, lubiącej dzieci do 20 miesięcznej dziewczynki i niemowlęcia. (Adwokatowa w powiatowym mieście.) Warunek: musi mówić poprawnie po polsku. Oferty z podaniem warunków, dokładnym życiorysem o ile możliwe z fotografią, która się zwraca do Kurjera Poznańskiego pod dw 4814

Stenotypistki
polsko-niemieckiej, bieglej, poszukuje kancelaria adwokacka w większym mieście powiatowym zaraz. Zgłoszenia Kurjer zdw 44 879

Dziewczyna
do wszystkiego z gotowaniem. 27. Grudnia 10, w podwórzu, II. ptr. lewo. zdw 44 886

Akwizytorzy
do zbierania ogłoszeń, poważne wydatnictwo, dam przedstawicielstwo na województwo, warunki dobre. Zgłoszenia pisemne Warszawa, Stalowa 12-2a, Szyperski. zdw 44 366

Dentystka asyst.
lub technik dent. potrzebny od 1. 5. na prowincji. Reflektuje się tylko na dobre sily fachowe. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 44 012

Poszukujemy zdolnych zastępców!
Do sprzedaży losów na raty. Nasi zastępcy zarabiają miesięcznie ponad zł 4 000 nie ponosząc żadnego ryzyka, ponieważ wszelkie na raty sprzedane premijówki i dolarówki przechowujemy we własnym skarbcu. Niskie ceny i najlepsze prowizje, patent P. K. P. Piszcze natychmiast: „Najwyższa prowizja”. Par. Lwów, Akademicka 14. Pw 10 360 72.61

Samodzielne
marszantki zaraz. Magazyn kapeluszy Matuszewska, Aleje Marcinkowskiego 13. zdw 44 982

Dzielna
fryzjerka potrzebna. Dąbrowskiego 41 a. zdw 44 886

NAJLEPSZE WINA KRAJOWE
MNICH-CHATEAU DE VINPOZ
KANTROWICZA

Humor zagraniczny

Pierwsze wrażenia i objawy kolejowego konduktora, który sobie zakupił samochód. (London Opinion) S. E.

Przedpłata za maj 1930 r. za oba wydania razem wlicznie tygodniowego dodatku ilustr. „Ilustracja Poznańska” i „Nowiny Sportowe” w Poznaniu w eksped. zł 4.00, w agencjach w mieście zł 4.50, z odnośnieniem do domu w Poznaniu zł 4.70, z odnośnieniem przez pocztę poza Poznaniem miesięcznie zł 4.94 kwartalnie zł 14.80 pod opaską w Polsce zł 9.00, pod opaską w innych krajach zł 11.00. W razie wypadków spowodowanych siłą wyższą, przeszkód w zakładzie, strajków i t. p. wydawn. nie odpowiada za dostarczenie pisma a abonenci nie mają prawa domagania się niedostarczonych numerów lub odszkodowania.
Telefony do Redakcji i Administracji: 4461, 1476, 3307, 3524, 4072, 2305, w niedziela, święta i nocą tylko 1476 i 3524. — P. K. O. Poznań, nr. 200 149.